

Colecție coordonată de profl. dr. Dan Grigorescu Coperta și grafica: Anamaria Smigelschi

WILLIAM SHAKESPEARE

Romeo și Julieta

Traducere de ȘT. O. IOSIF

Prefață de LEON LEVIȚCHI

Ediție îngrijită și note de ALEXANDRA BÂRN.

EDITURA MONDERO București, 2000

Textul de față este reprodus după *William Shakespear: Romeo și Julieta. Traducere în forma originală de Șt. O. Iosif, Fundația Regele Mihai I București, 1940*. Pentru a înlesni parcurgerea cât mai fluentă a cărții, de către un public cât mai **larg**, la editarea prezentei versiuni au fost operate pe **textul** mai sus amintit câteva **modificări**, minime, vizând, în primul rând, punerea lui în concordanță cu normele ortografice în vigoare. Nu s-a intervenit în cazul cuvintelor sau formelor considerate acceptabile ca licențe poetice, respectiv **fiind** justificate în context. Unele dintre acestea din urmă, precum și o serie de **cuvinte** sau expresii mai puțin uzuale au fost marcate cu asterisc și explicate succint în note de subsol.

Lector: *Rose-Murie Zidăroiu*

Procesare computerizată: *Ruxandra Munteâmi*

ISBN 973-9349-25-0

Tiparul executat sub comanda nr. 55/2000. la Imprimeria de Vest, Oradea, str. Mareșal Ion Antonescu nr. 105. ROMÂNIA

PREFAȚA

Textul shakespearian ne oferă date mult mai prețioase, acelea ce privesc - până la un punct, evident — biografia *spirituală* a poetului. "Shakespeare este singurul biograf al lui Shakespeare", scria în secolul trecut marele gânditor și stilist Ralph Waldo Emerson.

Dacă ar fi să restrângem problema la cel mai ușor demonstrabil aspect al biografiei spirituale ce se poate desprinde din opera lui Shakespeare, acela al *informației*, până și cititorii neavizați își pot da seama de amploarea și corectitudinea ei în multe domenii: teatrul (*Hamlet*, *Visul unei nopți de vară*, *Henric al V-lea*), dreptul (*Măsură pentru măsură*, *Neguțătorul din Veneția*), muzica (*Richard al 17-lea*, *Neguțătorul din Veneția*), pictura (*Venus și Adonis*, *Timon din Atena*), gramatica, logica, retorica (*Zadarnicele chinuri ale dragostei*), filozofia, etica (*Troilus și Cresida*, *Hamlet*), navigația (*Furtuna*), botanica (*Ilamlet*, *Poveste de iarnă* etc), astrologia, istoria etc. ca să nu mai vorbim de profunda cunoaștere a vieții de la țară, târg și oraș, a curții regale, a **folclorului** englez. Sursele de inspirație - atâtea câte au fost deocamdată identificate (v. de pildă cele 6 volume ale lui G. Bullough, *Narra-tive and Dramatic Sources of Shakespeare*, New York, 1957) sunt, iarăși, foarte întinse și diverse - de la romanele cavalierești la proza Renașterii engleze, de la Biblie, Ovidiu și Vergiliu la Edmund Spenser, de la Belleforest la Holnished, de la Boccaccio la Chaucer, de la Seneca tragedianul la Seneca prozatorul... Iar dacă din vreme în vreme Shakespeare păcătuiește prin anacronisme (Cleopatra joacă biliard, în *Poveste de iarnă* aflăm despre existența unei mări a Boemiei, troienii și grecii din *Troilus și Cresida* folosesc și expresii din terminologia creștină), explicația (fără a fi o scuză) trebuie căutată și în sursele folosite.

De aici și întrebarea firească a spectatorilor, cititorilor și cercetătorilor: cum este posibil ca numai în câțiva ani de studiu la "școala gramaticală" din Stratford Shakespeare să fi acumulat atâtea cunoștințe? Și întrucât răspunsuri pe deplin mulțumitoare nu au putut fi găsite nici până în clipa de față, nu este de mirare că opera sa a fost atribuită altor autori eminamente culți.

Dacă secolul nostru nu a îmbogățit cu date noi cele ce se știau mai de mult despre viața lui Shakespeare, el a cunoscut în schimb contribuții remarcabile privind atât opera sa (interpretări noi, studii profunde de text, stilistică etc.) cât și epoca în care a trăit. Dispunem astăzi de o viziune mult mai completă și mai exactă a vieții sociale, morale și culturale a epocii; ni s-a demonstrat în sfârșit, cu desăvârșită claritate, că Renașterea engleză nu a fost un fenomen asemănător cu căderea nopții la tropice, că ea a reprezentat dezvoltarea până la maturitate a unor tendințe și procese existente încă în plin ev mediu; înțelegem ce însemnătate avea pentru elisabetani (și chiar pentru înaintașii lor imediați) cultivarea limbii naționale ca element de comunicare orală, în cărți sau pe scena teatrelor, formă embrionară a ziaristicii engleze; știm ce rol extraordinar a avut figura retorică a amplificării sau a auxesivității; elevii din zilele noastre, adesea suprasolicitați, nu mai pot să-i invidieze pe colegii lor de altădată din școlile gramaticale...

Tragedia *Romeo și Julieta* a fost scrisă probabil în 1595-1596. Un text imperfect a apărut într-o primă ediție in-cvarto în 1597 (se presupune că la acesta se referă Francis Meres în 1598), o a doua ediție in-cvarto, "corectată, augmentată și îmbunătățită" (dar conținând numeroase erori) s-a tipărit în 1599, apoi în alte două rânduri până la prima ediție in-folio din 1623.

În *Romeo și Julieta* problemele filozofice și etice nu formează obiectul unor "dezbateri" ca, de pildă, în *Troilus și Cresida* (II, 2 etc), dar ele există, nu numai ca ilustrări (fapte, întâmplări, atitudini, pilde), ci și ca generalizări care așteaptă opțiuni finale din partea **spectatorilor** - în orice caz, în problema agentului malefic, spectatorul sau cititorul este un participant de frunte la dezbateri, și el, în sinea lui, trebuie să hotărască.

Generalizările privind cauza deznodământului tragic sunt numeroase în *Romeo și Julieta* și incriminează trei factori: întâmplarea, accidentul, destinul (în sistemul "corespondențelor" elisabetane, macro-cosmosul), părinții și **familiile** (poate "corpul politic") și eroii înșiși (microcosmosul).

Din punct de vedere dramatic și tematic, principalele imagini din piesă sunt *lumina* și *întunericul*. Din punct de vedere poetic, ele rămân la fel de importante atât prin simplă repetare cât și prin bogăția sinonimelor.

Rezolvarea ascendentului luminii asupra întunericului sau, dimpotrivă, a întunericului asupra luminii, poate fi de ajutor și în interpretarea altor antonime și antiteze din piesă, eventual: părinți-copii, tineri-bătrâni, esență-aparență, viață-moarte, otrava propriu-zisă și otrava "reală", figurată (banul) etc.

Relația bărbat-femeie este înfățișată printr-o serie de protagoniști care, într-o anumită măsură, se manifestă sau gândesc "antitetici": nerăsplătita pasiune a lui Romeo pentru Rosalina e mai curând imaginară decât adevărată, dragostea dintre Romeo și Julieta este reală și profundă.

... Faptul că, pentru prima oară, în *Romeo și Julieta* Shakespeare a dat iubirii omenesci o formă *atemporală* conferă acestei piese un loc important nu numai în ceea ce privește evoluția lui Shakespeare, ci și evoluția dramei elisabetane. Această experiență fundamentală a iubirii profunde și pătimase stă la baza întregii drame.

CRONOLOGIA OPERELOR

Datarea operelor shakespeareene nu a fost rezolvată de o manieră satisfăcătoare nici măcar pentru o majoritate confortabilă a specialiștilor. Astfel stând lucrurile, cronologia de mai jos, propusă de F.E. Halliday, este doar o opțiune oarecare. Titlurile englezești ale pieselor sunt cele din *The New Arden Shakespeare*, traduceri preiau mai ales titlurile din Shakespeare, *Opere complete*, ESPLA, București; în ultima coloană se menționează prima traducere a piesei respective în limba română. 2 împărțirea pe perioade este una dintre cele mai frecvente.

Prima perioadă

(1589-1600)

(Perioada poemelor, a sonetelor, a pieselor istorice, a comediilor senine greșit numite uneori "ușoare" - și a primelor tragedii. Caracterizarea ei ca "perioadă optimistă" nu este într-un totu adecvată.)

Anii Titlul englezesc 1589-90 King Henry VI,

Part I 1590-91 King Henry VI,

Part II King Henry VI,

Part III 1592-93 King Richard III

Titlul românesc Henric al VI-lea, partea I

Henric al VI-lea, partea a II-a Henric al VI-lea, partea a III-a Regele Richard al III-lea

Prima traducere ESPLA, 1958 ESPLA, 1958 ESPLA, 1958

Viața și moartea Regelui R. IU, Socec. B.. 1884

I. F. E. Halliday, 4 *Shakespeare Companion: 1564-1964*, Penguin. Harmondsworth, 1964. p. 102. - Cu excepția poemelor, după Alexandru Dîițu. *Shakespeare M Rumimnia*. Bucharest, 1964.

V

Titus **Andronicus** Venus and Adonis 1592-98 Sonnets
 1593-94 The Comedy of Errors The Taming of the Shrew
 The Rape of Lucrece
 1594-95 The Two Gentlemen of Verona
 Love's Labour's Lost
 1595-96 Romeo and Juliet King Richard II A Midsummer Night's Dream
 1596-97 King John
 The Merchant of Venice
 1597-98 King Henry IV, Part I
 King Henry IV, Part II
 1598-99 Much Ado About Nothing King Henry V
 The Merry Wives
 of Windsor
 1599- Julius Caesar 1600
 As You Like It
 Twelfth Night
 Titus Andronicus ESPLA, 1958 Venus și Adonis BPT. 1974 Sonete primele Sonete
 traduse, Buc, 1922 Comedia erorilor ESPLA, 1958
 îmblânzirea îndărătnice
 Necinstirea
 Lu creți ei
 Cei doi tineri din
 Verona
 Zadarnicele chinuri ale dragostei Romeo și Julieta Richard al II-lea Visul unei nopți de vară Regele Ioan Neguțătorul din Veneția
 Henric al IV-lea, partea I
 Henric al IV-lea, partea a II-a Mult zgomot pentru nimic Henric al V-lea
 Nevestele vesele din Windsor Iulius Cezar
 Cum vă place
 A douăsprezecea noapte
 Femeia îndărătnică "Conv. literare", 1896 BPT, 1974
 Doi domni din Verona,
 Fund. pentru lit. și artă, 1944 ESPLA, 1956
 J. Copainig, B., 1848
 ESPLA, 1955
 Un vis din noaptea
 de Sânziene, Socec, 1893
 Gutenberg, B., 1892
 Socec, B., 1885
 ESPLA, 1957 ESPLA, 1957 ESPLA, 1956
 Fund. pentru lit. și artă,
 1940
 Biblioteca Teatrului
 Național, B., 1943
 Iulie Cezar, Tip. Eliad,
 B., 1844
 Fund. pentru lit. și artă, 1942
 Noaptea regilor sau Ce-ai voi, Bibi. Teatrului Național, 1919
VI

A doua perioadă (1600-1608)

(Perioada marilor tragedii și a câtorva comedii sumbre, în care, după **unii** autori, se trădează deziluziile umaniștilor - pricinuite de frământările și nemulțumirile sociale de la sfârșitul domniei reginei Elisabeta, de corupția atotstăpânitoare, de rolul dezumanizant al banului, de urcarea pe tron a unui monarh catolic etc. - precum și unele experiențe amare din viața scriitorului.)

Prima traducere Amletu, prințul de la Dania Bibi. Academiei, 1840 ESPLA, 1960 Toate bune la sfârșit, Fund. pt lit. și artă, 1945 Othello sau maurul de la Veneția, J. Copainig, B., 1848 ESPLA, 1961

EPLU, 1962 **Thill** și Weiss, B., 1881 J. Copainig, B., 1850 Gutenberg, B., 1893 Socec, B., 1922

A treia perioadă

(1608-1613) (Perioada pieselor romantice - *romances*—, caracterizată printr-o viziune mai senină a lumii.)

Anii	Titlul englezesc	Titlul românesc
1600-01	Hamlet	Hamlet
1601-02	Troilus and Cressida	Troilus și Cressida
1602-03	All's Well That Ends Well	Totu-i bine când sfârșește bine
	Othello	Othello
1603-04	Measure for Measure	v e Măsură pentru măsură
1604-05	Timon of Athens	Timon din Atena
1605-06	King Lear	Regele Lear

Macbeth	MScbeth
1606-07 Antony and Cleopatra	Antoniou și Cleopatra
1607-08 Coriolanus	Coriolan
Anii Titlul englezesc 1608-09 Pericles	
1609-10 Cymbeline 1610-11 The Winters Tale	
1611-12 The Tempest 1612-13 King Henry VIII	

Titlul românesc Penele

Cymbeline Poveste de iarnă

Furtuna

Henric al VIII-lea

Prima traducere Pericle, prințul din Tyr, EPLU, 1963 EPLU, 1963 Fundația pentru lit. și artă, 1942

Bibi. Acad. Române, 1912 EPLU, 1963

1. Am rezerve cu privire la datarea *Furtunii*. În comedia *The Alchemist (Aldumstol)*, există pasaje în care, în mod clar Ben Jonson parodiază textul din *Furtuna*: or. piesa lui .Tonson a fost. scrisă în 1610. (v. și L. L., *Trei analogii lingvistice între Wtilimn Shakespeare și Ben Jonson*. în "Studii shakespeareene", Editura Dacia. Cluj-Napoca, 1976. p. 215 -236.)

VII

Notă: în prima ediție in-folio (1623) *Penele* nu a fost inclus. Se crede că primele două acte ale piesei nu-i aparțin lui Shakespeare. Tot în colaborare se pare că au fost scrise piesele *Titus Andronicas* și *Henric al VIII-lea*.

*

Ca oricare traducere, și traduceri din Shakespeare în diverse limbi ale pământului sunt un rău necesar: un rău rău dacă redarea este defectuoasă, un rău bun, dacă ea s-a apropiat cât mai mult de original (denotație, accentuare, modalitate, conotație, coerență, stil, versificație) tară a păcătui față de normele limbii-țintă. Dacă libertatea scriitorului original este libertatea lui Ariei înainte de a fi fost ținut de vrăjitoarea Sycorax într-o despicătură de stejar, cea a traducătorului este libertatea lui Ariei după ce, scăpat de către Prospero, a trebuit să asculte de voia acestuia. Libertatea traducătorului lui Shakespeare seamănă însă mai curând cu libertatea lui Caliban...

Gânditor, gânditor profund, dar original numai în măsura în care, împrumutând de peste toi - Seneca, filozofia antică în general, gândirea propriei sale epoci, maxime, sentențe, proverbe - a ales și a subliniat ideile care i s-au părut de o deosebită însemnătate: potrivit cercetătorilor, în primul rând necesitatea ordinii și ierarhiei, pe fondul interdependenței dintre macrocosm, corpul politic *{the bocly politic}*, organizarea de stat și socială) și microcosm (omul).

Shakespeare a îmbinat puterea de a stărni râsul și mâhnirea nu numai într-un singur cuget, ci și într-o singură lucrare. Aproape toate piesele sale sunt împărțite între personaje serioase și comice, cu urmarea că pe măsură ce se desfășoară acțiunea, ele produc când seriozitate și tristețe, când relaxare și râsete.

Leon Levițchi

(Din *Documentar*: Biografia "externi și internă". *Romeo și Iulie* Corrientarii .Controversa shakespeareană)

ACTUL I

PROLOGUL

(*Intră Corul*)

CORUL

Aicea, în Verona-ncântăloare, A două neamuri mândre veche ură A izbucnit din nou, prin certuri care Să curgă sânge mult de frați făcură. Din cele două case-ndușmănite Ies doi îndrăgostiți loviți de soarte, Și vrajba cu nenorociri cumplite Sfârșește prin a tinerilor moarte. Iubirea lor cu soartă-ngrozitoare Și ura ce nu poate fi-mpăcată Decât cu moartea scumpelor odoare. Pe scenă-n două ceasuri vi se-arată. De-aveți răbdare s-ascultați acestea, Ne-om strădui să-nfățișăm povestea.

SCENA I O PI A ȚĂ PUBLICĂ - SAMSON ȘI GREGORIO

SAMSON Pe legea mea, Gregorio, să nu le mai permitem să ne ia de sus.

GREGORIO

Nu, firește, căci am rămânea pe jos.

SAMSON Vreau să spun că dacă ne-or mai lua la vale, să ne ținem la înălțime.

GREGORIO

Da, numai bagă de seamă, să nu ajungi la înălțimea furcilor!

SAMSON Eu, când mă scoate cineva din țâțâni, nu știu multe.

GREGORIO

Și eu nu știu multe care să te scoată din țâțâni.

SAMSON O javră din casa Montague mă scoate din țâțâni.

GREGORIO

A scoate din țâțâni se cheamă a urni din loc; dar viteazul stă locului. De aceea, pesemne, când tu ești scos din țâțâni, nimeni nu se mai poate ține de tine.

SAMSON

O javră din casa Montague are să mă țină locului! Am să dau de zid pe toți bărbații și pe toate femeile din casa Montague.

GREGORIO

Atunci ești un om slab, că numai cei slabi se dau pe lângă ziduri.

SAMSON

Ai dreptate și de aceea femeile, care sunt vase de lut ce se sparg lesne, totdeauna-s date la zid. De aceea am să arunc peste zid pe bărbați și am să îndes în ziduri pe femei.

GREGORIO

Cearta e între domnii noștri și între noi, slugile.

SAMSON

Ce-mi pasă! Am să fiu neom, și după ce-oi da gata pe bărbați, mă leg de fete. Are să fie vai și amar de pielea lor.

GREGORIO

De pielea fetelor?

SAMSON De pielea fetelor ori de fetia lor. Tot una-i!

GREGORIO

Nu-i tot una pentru cine-o s-o pată.

SAMSON

O, au s-o pată cu mine, n-ai tu grijă! Știi că sunt un om și jumătate!

GREGORIO

Tot e bine că nu ești o jumătate de om! Scoate spanga*, uite că vin doi de-ai lui Montague.

(Intră Abraham și Baltazar)

SAMSON Gata! Începe tu sfada, eu te apăr din dos.

GREGORIO

Din dos? Vrei să dai dosul?

SAMSON Nu te teme de mine.

GREGORIO

Nu, zău, să mă tem eu de tine?

SAMSON Lasă atunci să fie legea cu noi, lasă-i pe ei să înceapă.

GREGORIO

Am să strâmb din nas, când or trece. Zică ce-or pofti.

SAMSON

Ce-or îndrăzni, vrei să zici. Eu am să le dau cu tifla: dacă s-o prinde, ei se fac de râs.

*Panga: (inv.) spadă, baionetă.

ABRAHAM

Nouă ne dai cu tifla, signore'?

SAMSON *(la o parte, către Gregorio)*

E de partea noastră dreptatea, dacă zic da?

GREGORIO *(la opaițe, către Samson)*

Nu.

SAMSON Nu, signore. Nu vă dau cu tifla, signore. Dar dau și eu așa, cu tifla, signore.

GREGORIO

Cauți ceartă, signore?

ABRAHAM

Ceartă, signore? Nu, signore!

SAMSON

Altcum, de cauți ceartă, sunt la dispoziția dumitale. Slujesc un stăpân tot așa de bun ca și al dumitale. Nu mai bun.

Bine, signore.

ABRAHAM

SAMSON

(Intră Ben volio)

GREGORIO

Zi: mai bun; uite că vine un văr al stăpânului nostru.

SAMSON Ba da, mai bun, signore!

ABRAHAM

Minți¹

SAMSON

Trageți spada, dacă vă dă mâna! Hai, Gregorio, nu-ți uita lovitura cea faimoasă!

(Se bat)

BENVOLIO

Nebunilor, vârați spadele în teacă! Nu știți ce faceți! *(Intră Tybalt)*

TYBALT

Ce, te iei la harță Cu slugile? Aici, Ben volio! Privește-ți moartea-n față!

BENVOLIO

Eu fac pace

Intoarce-ți spada în teacă, sau mai bine Ajută-mi să-i despart.

TYBALT

Nu ti-e rușine

Cu spada-n mână să vorbești de pace? Urăsc cuvântul cum urăsc gheena, Ca și pe toți Montaghii și pe tine! Mișelule! Azi între noi se-alege! *(Se luptă)*

UN CETĂȚEAN Săriți! Săriți! Goniți-i cu ciomege! Jos Capulet! Jos Montague! *(Intră Capulet în halat de noapte și contesa Capulet).*

CAPULET

Ce-i larma Aceasta? Dați-mi spada mea cea lungă!

CONTESA CAPULET Nu, cârja! Cârja! Ce să faci cu spada?

(Intră Montague și contesa Montague)

CAPULET

Vreau spada mea! Nu vezi cum mă sfidează Cu anna-n mână Montague bătrânul?

MONTAGUE

Rușine, Capulet! Ești un mișel!

CONTESA MONTAGUE

Nu! Nu vei face nici un pas spre el!

(Iatră ducele Escahis cu suită)

DUCELE

Supuși rebeli! Dușmani ai păcii care Mânjiți cu sânge de vecin oțelul! Creștini sunteți? Nu, - fiare ce vărsați Izvorul purpur ce vă curge-n vine, Spre-a stinge focul unei uri haine! Jos armele! De-osânda cea mai cruntă Se fac părtași toți cei ce legea-nfmntă, Și luați aminte ce mahnitul duce Azi în auzul tuturor v-aduce: De trei ori, Montague și Capulet, Iscarăți din senin gâlcevi civile, De trei ori ați silit, în aste zile, Pe veronezii doritori de pace Și-ncărunțiți în cinste, să-și dezbrace Podoaba mândră ce frumos le sade Și-n mâini să prindă vechile lor sulii Mâncate de rugină, și pe uliți Să lupte pentru ura ce vă roade! De tulburați orașul înc-odată, Plătiți cu viața pacea turburată. Și-acum voi toți ceilalți plecați în pace. Bătrâne Capulet, tu mă urmează, Tu, Montague veni-vei dup-amiază La curtea noastră s-afli ce ne place Să hotărâm în pricina aceasta.

Plecați, vă zic, de puneți preț pe viață! *(Pleacă top, afară de Montague, contesa Montague și Ben volio)*

MONTAGUE

Nepoate, spune: tu ai fost de față, Cine-a-nceput? cum a venit năpasta?

BENVOLIO

Când am sosit, se-ncăierase bine

Slujitorimea noastră cu a lor.

Eu sar cu spada-n mână să-i despart,

Atunci apare-nvăpăiatul Tybalt,

El mă provoacă, învârtindu-și pala*

Pe după cap, dar sfârtecă doar vântul,

Ce șuieră bătându-și joc de dânsul.

Pe când schimbăm noi lovituri și ghionturi,

S-adună gloata, crește-nvălmășeala,

Când iată vine ducele...

CONTESA MONTAGUE

Dar unde-i

Romeo?... L-ai văzut? Ce bine-mi pare Că el n-a fost...

BENVOLIO

Contesă, azi la ceasul

Când nu mijise încă sfântul soare

La geamul aurit al aurorii,

Spre câmp mă duse în neştire pasul...

Acolo, pe alei, sub sicomorii**

Ce se întind spre-apus de-orăş, văzui

Pe fiul vostru rătăcind, dar care

Văzându-mă se adânci-n umbrare.

Înţelesei atunci dorinţa lui

* *Pală*: (înv.) paloş.

** *Sicomor*, -r. arbore exotic cu lemn tare şi cu fructe asemănătoare cu smochinele.

10

De-a ii lăsat să meargă-ntr-ale sale Chiar eu fiindu-mi mie de prisos -Aşa că fiecare bucuros Fugi de cel care-i fugea din cale.

MONTAGUE

Ştim că sporeşte-n dimineţi senine Cu lacrimi rouă, şi cu-adânci suspine Cu nori din suflet înmulţeşte norii; Când însă de la patul aurorii Voiosul soare trage la o parte Perdelele de umbră, trist de moarte Şi palid rni se-ntoarce acas' feciorul Şi, ocolind lumina, trage storul, Goneşte afară ziua cea frumoasă Şi-o noapte nouă-şi face-ascuns în casă, Cu-aceste gânduri soarta rea-l aşteaptă, De nu cumva un sfat bun îl îndreaptă.

BENVOLIO

Dar pricina, o, nobil unchi, n-o ştii?

MONTAGUE

N-o ştiu şi vai, nici nu o pot ghici...

BENVOLIO

Nu l-ai luat din scurt?

MONTAGUE

Orice mijloace

S-au dovedit zadarnice. El tace Ne-având alt confident decât pe sine, Şi cât de sincer şi discret, vezi bine. E-aşa de nepătruns, de-nchis în haina Tăcerii-n cafe-şi ţine-ascunsă taina, Şi temător ca un boboc de floare, Ce-i ros de-un vierme negru, mai-nainle

12

De-a-şi fi deschis petalele la soare... L-am lecu cu-acelaşi dor fierbinte Ce-l punem să putem afla ce-l doare, Dar...

(*Se vede Romeo venind*)

BENVOLIO

Uite-l pe Romeo, vine-ncoace. Lăsaţi-mă cu el. Şi nu-i dau pace Pân' ce nu vi-l descos de-a fir a părul!

MONTAGUE

O, drept răsplată pentru-ntârziere, Dac-ai putea să afli adevărul! Contesă, vino.

(*Montague şj contesa Montague se duc*)

BENVOLIO

Bună ziua, vere!

ROMEO

E-aşa târziu?

BENVOLIO

Doar nouă a bătut.

ROMEO

Ce lungă-i ziua când eşti abătut! Cel ce-a plecai aşa zorit de-aici Nu era tata?

BENVOLIO

El era. Ei, şi? De ce e ziua lui Romeo lungă?

ROMEO

Dacă-i lipsește tocmai ce-o alungă!

13

Iubești?

S-a dus.

BENVOLIO

ROMEO

BENVOLIO

Iubirea?

ROMEO

ROMEO

Fericirea

De-a fi iubit...

BENVOLIO

O, pentru ce amorul E-așa tiran cât de blajin se pare?

ROMEO

O, pentru ce legat de ochi amorul,

își află ținta unde-l duce dorul,

Deși nu vede... Unde stăm la masă?

Dar stai! Ce luptă fu aci? - Nu, lasă!

Am și aflat. Aci e multă ură,

Dar și amorul a-ntrecut măsura.

Ei bine, ură plină de amor!

Amor setos de ură! Tot născut

Dintr-o nimica toată la-nceput!

Deșărtăciune grea voioasă jale!

Haos diform de forme ideale!

Avânt de plumb! Lumină fum! Foc gheață!

Bolnav, dai" teafăr! Somn de-a pururi treaz!

Ești ce nu ești: acesta e amorul

Pe care eu-l urăsc deși-i duc dorul!

Nu-ți vine-a râde?

BENVOLIO

Mai curând aș plânge...

De ce, o, suflet bun?

BENVOLIO

De tot ce-ndură

Romeo.

ROMEO

Vezi, iubirea-i o tortură. Căci suferința mea ce se răsfîrînge în dragostea ce mi-o arăți, sporită Mi-o faci prin ea și mai nesuferită... Iubirea-i fum ce din suspine crește, Aprinsa-i foc ce-n ochii dragi zbucesște, Gustată e izvor de armonie Ce-ngîănă-auzul; dar înăbușită E val clocotitor de mare-adîncă De lacrimi... Ah, și ce mai este încă? Sminteală înțeleaptă! Dulce fiere! Mă duc, iubitul meu, la revedere!

BENVOLIO

Mă părăsești așa, în drum? Așteaptă Că viu și eu... îmi faci o nedreptate!

ROMEO

Ah, m-am pierdut pe mine însumi! Nu-s Aci! Eu nu-s Romeo. Fii e dus Aiurea...

Iubești?

BENVOLIO

Spune serios pe cine

ROMEO

S-o spun prin lacrimi și suspine?

14

15

BENVOLIO

Nu; spune-o liniștit.

ROMEO

Faci tocmai cum Ai spune unui biet bolnav: Acum Fă-ți testamentul liniștit. Ce greu îi cade vorba asta! Dragul meu, Ascultă, serios: iubesc - o fată.

BENVOLIO

Aceasta-am și ochit-o eu îndată.

ROMEO

Ochești fără de greș în adevăr; Și fata e frumoasă!

BENVOLIO

Scumpe văr, Un țel frumos s-atinge lesne-mi pare...

ROMEO

Aici n-ai nimerit-o. Ca Diana, Ferită-n zăua fecioriei sale, Ea e invulnerabilă, vicleana. Cu arcu-i de copil îi dă ocoale Zadarnic Eros: nu se lasă prinsă De-o șoaptă dulce, de-o privire-aprinsă; Cu marmura de rece, n-o încântă Nici aurul ce-ar ispiti și-o sfântă. O, și-i bogată-n frumusețe, însă E tot pe-atât sărmană: dacă moare Cu ea și frumusețea ei e stinsă.

BENVOLIO

Vrea poate să rămână-n veci fecioară?

ROMEO

O, da, și prin această cumpătare Se spulberă-n risipă o comoară: Căci frumusețea, când o cruți, rămâne Sterilă și, murind, cu ea omoară Și frumusețea zilelor de mâine; E prea frumoasă, prea cuminte, prea Cuminte-n frumusețea ei, căci vrea Prin chinul meu mărirea să și-o crească; Ea s-a jurat în veci să nu iubească, Făcând prin jurământul ei barbar Din mine-un mort, ce mai trăiește doar Nenorocirea lui azi să ți-o spuie.

BENVOLIO

Ascultă-mi povața: alt leac nu e Decât să-ncerci s-o uiți dacă se poate...

ROMEO

Învăță-mă să uit întâi de toate!

BENVOLIO

Îndreaptă-ți ochii spre-alte frumuseți.

ROMEO

Dar s-o ador mai mult atunci mă-nveți. Căci masca ce sărută fruntea unei Femei frumoase, nu ne face oare Să bănuim tot farmecul ce-ascunde Sub negrul ei? Și poți avea puterea Când ai orbit să uiți ce-a fost vederea, Comoara scumpă ce-i acum pierdută? Arată-mi o femeie ne-ntrecută în farmece, - și-o să mă lase rece. Ea-mi dă prilej să văd ce mult o-ntrece Cu farmecu-i divin fermecătoarea! Adio dar! Nu poți să-mi dai uitarea...

16

17

BENVOLIO

Am să ți-o dau, sau mor îndatorat. (*Pleacă amândoi*)

SCENA A II-A *CAPULET, PARIS ȘI UN SER VITOR*

CAPULET

Și Montague-i lovit de-acea măsură La fel cu mine. Cred că rău n-am face, Bătrâni cum suntem să cădem la pace...

PARIS

E trist că vă dezbină vechea ură Pe voi, cei mai de seamă cetățeni, Dar, conte, la-ntrebarea ce v-am pus Ce-mi veți răspunde?

CAPULET

Fata, cum v-am spus, E cam străină-ntr-ale lumii încă Abia-mplini patrușprezece ani. Să-și irosească înc-o vară-două Mireasma lor pân' ce o să ne pară Mai pârguită pentru-o viață nouă.

PARIS

Mai fragede ca ea se măritară Și-s mame fericite azi.

CAPULET

Se poate.

Dar prea curând se veștejesc mai toate! Tot ce-am nădăjduit e azi țărână. Și ea numai, în viața mea bătrână, -Acest copil ce-mi moștenește-averea -

18

E azi nădejdea mea și mângâierea...

Ci, scumpe Paris, poți să-ți cerci norocul:

Fă-i curte, și de vei găsi mijlocul

Să-i placi așa încât să-ți dea cuvântul,

N-am să-ți refuz nici eu consimțământul.

La noapte, după datina străbună,

Dau o serbare unde se adună

Un mare număr de-oaspeți dragi. Poftim

Și dumneata, pe care-l prețuim

Mai mult ca toți, și numărul sporește.

În casa mea modestă deci poftește

Să vezi mai multe pământene stele

Ce-n farmec pot întuneca pe cele

Cerești. Și-astfel cum zburdă un copil,

Când vede pe șagalnicul april,

Săltând pe urma iernii gârbovite,

Așa plăcerea ochii să-ți desfete

Văzând mănunchiul drăgălaș de fete

Ca niște flori de-abia îmbobocite...

Ascultă-le pe toate și privește

La toate, și închină-te acelei

Ce mai presus de toate strălucește.

Copila mea și dânsa printre ele-i,

Deși prea timpurie în cununa

Acestor flori, - doar că-i mai mult cu una...

Să mergem... (*către servitor*) Tu grăbește-te, mișele,

Cutreieră Verona și-mi găsește

Pe toți cei scriși acoloa pe hârtie;

Le spune că-i poftesc la sindrofie

Să vină toți cu inima voioasă

Și să se simtă ca la ei acasă...

(*Capulet și Paris ies*)

SERVITORUL

Găsește pe cei scriși acoloa pe hârtie! Scrie la carte că cizmarul să-și vadă de cot, croitorul de calapod, pescarul de penel și zugravul de năvod: iar pe mine mă trimite să găsesc pe cei scriși acoloa pe hârtie,

și

19

eu habar n-am ce fel de nume a scris acoloa cine le-a scris... Trebuie să caut vreun cărturar... Uite că tot am eu noroc! (*Intră Ben volio și Romeo*)

BENVOLIO

Hei, dragul meu, prin foc se stinge focul Și-un chin de groaza altui chin amar S-alină... Simți că se-

nvârtește locul în jurul tău?... Te-nvârți în sens contrar! Durerea se potolește prin durere -De ți se umple ochiul de-un venin Mai proaspăt, scade-a celui vechi putere.

ROMEO

Se poate să te vindeci de minune Cu-o foaie de pătlagină...

BENVOLIO

Cum, vere?

La ce-ar sluji?

ROMEO La vreun picior scrântit.

BENVOLIO

Ce? ești smintit, Romeo?

ROMEO

Nu-s smintit,

Dar, mai legat în fiare ca smintiții, închis într-o celulă, hămesit, Bătut și torturat și... seară bună, Prietene!

SERVITORUL

Plecata voastră slugă, Cîstit signor! Vreau să vă lac o rugă: Știți să citiți?

ROMEO

Da, în restriștea mea Ursita-mi neagră.

SERVITORUL

Poate c-ați învățat-o aceasta fără carte. Dar spuneți-mi: știți să citiți ce scrie aci?

ROMEO

Da, de-oi cunoaște slovele și limba în care-i scris.

SERVITORUL

Vorbiți cîstit, vă las cu bine!

ROMEO

Stai! Știu să citesc, băiete!

(Citește)

Signor Mortino cu soția sa și fiica, contele Anselmo și fermecătoarele sale surori, tânăra văduvă baroneasă de Vitruvio, signor Placento și drăgălașele sale nepoțele, Mercutio și fratele său Valentin, unchiul meu Capulet, cu soția și fetele, frumoasele mele nepoate Rozalina și Livia, signor Valentin și vărul său Tybalt, Lucia și zglobia Elena. Aleasă lume! Unde ai s-o poțezi?

Acolo, sus...

Unde?

SERVITORUL

ROMEO

SERVITORUL

La casa noastră.

ROMEO

A cui?

21

SERVITORUL

A domnului.

ROMEO

Da, ai dreptate. Aceasta trebuia să te întreb.

SERVITORUL

Apoi vă spun eu Iară să mă întrebați: stăpânii mei sunt neamul Capulet cei mari și putrezi de bogați, și dacă nu sunteți cumva din casa Montague, poftiți, vă rog, și dumneavoastră și deșertați un pahar de vin. Vă las cu bine.

(Pleacă)

BENVOLIO

L-această veche sărbătoare dată

De mândrii Capuleți, e invitată

Și mult iubita Rozalina ta

Și toate frumusețile Veronei...

Vin' și, cu ochii nepărtinitori

Privindu-le de-aproape, le compară

Și lebăda pe care o adori

Iți va părea mai hîdă ca o cioară!

ROMEO

O, când credința sfîntă-n ochii mei S-ar stinge-ntunecată de eres, Prefaceți-vă, lacrimi în scînteii! Și ochii mei păgâni ce-atît de des Se-neacă-n lacrimi, dar nu pot să moară, Să ardă ca eretecii în pară! O alta, mai frumoasă ca odorul Inimii mele?... N-a văzut nicicînd Nici soarele a toate văzătorul!

BENVOLIO

În ochii tăi ea mai frumoasă pare Că n-au avut prilejul s-o compare

Decât pe dânsa singură cu sine... Ci-n ale lor platane cristaline De-i pune-alături mândrele fecioare Pe cari le vei zări azi la serbare, Ea[^]ți va părea atunci așa de pală Pe cât de mândră ți se arăta.

ROMEO

Nu merg la bal s-ascult povața ta. Ci ca s-ador icoana-i ideală!

SCENA A ffl-A

O CAMERĂ ÎN CA SA L UI CAPULET CONTESA CAPULET ȘI DOICA. APOI JULIETA

CONTESA CAPULET Unde mi-e fata? Doică, mergi de-o cheamă.

DOICA

Pe fecioria mea - pe când eram

De doisprezece ani - zău, c-am strigat-o!

Hei, mititico! Vino, puica mamei,

O, Doamne! Unde-i? Julieta!... Iat-o!

JULIETĂ

Ce e? Cine mă cheamă?

DOICA

Maică-ta!

JULIETA

Acî sunt, scumpă mamă! Ce dorești?

CONTESA CAPULET

E vorba... Doică, lasă-ne puțin... Avem o taină... stai mai bine, doică!

22

23

M-am răzgândit; ne-om statui lustrele. Tu știi că fata noastră-i măricică...

DOICA

Păi da, știu anii ei pe zi, pe ceas!

CONTESA CAPULET

N-a împlinit patrușprezece ani.

DOICA

Mă jur pe paisprezece dinți ai mei, Deși nu am decât vreo patru doar, Ea n-are încă paisprezece ani!

Cât mai avem de azi pân' la Sân Petru?

CONTESA CAPULET

Vreo două săptămâni și-o zi ori două.

DOICA

Oricâte zile, atuncea când o fi Sân Petru, tocmai în ajunul zilei Se-ncheie de la nașterea copilei Chiar paisprezece ani. Că doar Suzana -S-o odihnească Dumnezeu, sărmana, Acu-i în cer, n-avui de dânsa parte! Suzica mea era de vârsta ei; -Dar, cum spuneam, în seara de Sân Petru, Ea are tocmai paisprezece ani, — îi are, pot s-o spun, și cu temei*!... Acu-s unspre'ce ani, de-a fost cutremur, Și-am înțărcat-o (cât oi fi pe lume, N-am s-o mai uit) taman în ziua-aceea, Mi-am pus pelin pe sfârc și mă prăjeam La soare, sub cotețul de porumb, -La Mantua erați Măria Voastră, -

Cu temei: justificat, argumentat, dovedit.

24

Țin minte parcă-i ieri; și cum spuneam: Când a gustat pelinul ce-l pusesem Pe sfârcul țâței și-l găsi amar -Să fi văzut cum s-a zborșit micuța Și cum mi-a bozolit, drăcșorul, sânul! Și... trosc! făcu atunci porumbăria. N-a fost nevoie să-mi mai spună: fugi! Și-s unspreze ani în cap de-atunci, Că ea sta copăcel pe-atunci, drăguța, Pe sfânta cruce, chiar cerea să umble Și forfotea de colo până colo... Cu-o zi-nainte se plesnise-n frunte Căzând cu fața-n jos, și omul meu -Să-l ierte Cel de sus! - era un om Așa de hâtru! - o ridică-n brațe: «Hai», zice el, «căzuși, așa, pe față? Când îi fi mare, ai să cazi pe spate! Așa-i Julico?» și, o, Preacurată! Ea tace-atunci din plâns și zice «Da!» Vezi cum se prinde gluma câteodată! O mie de-ani de-aș mai trăi, nu uit. «Așa-i Julico?» zice el; - ea tace Din plâns și zice: «Da!»

CONTESA CAPULET

Destul acuma, Te rog să taci puțin.

DOICA

Tac, doamnă dragă, Dar nu mă pot opri să nu fac haz Cum ea tăcu din plâns și zise: «Da!» Și-avea cucui-n frunte cât o prună! Și cum țipa! «Hai» - zice omul meu, -«Căzuși pe față? Ai să cazi pe spate Când te vei face mare, nu-i așa!». Ea tace atunci din plâns și zice: «Da!

JULIETA

Ci taci acum și tu odată, doică!

DOICA

Tac, uite tac! Te aibă Domnu-n pază-i! Că doară tu ai fost cea mai frumoasă Păpușă care-am alăptat-o eu! S-ajung să te mai văd de-acum mireasă Și nu mai vreau nimica.

CONTESA

Da, mireasă!

Da, asta e chiar ce voiam să spun. Ce zici, copilă, vrei să te măriți?

JULIETA

Să mă mărit? Nici nu visez măcar înalta cinste...

DOICA

Cinste! Auziți!

Aș spune zău c-a supt înțelepciunea Cu laptele, de n-aș fi doica ei!

CONTESA

Aci-n Verona-s mame azi, femei Cinstite și mai tinere ca tine. De nu mă-nșel eram și eu ca ele La vârsta-n care tu ești fată încă. Într-un cuvânt: Paris îți cere mâna...

DOICA

Și-i un fecior, fetico! O comoară

Nu alta!

CONTESA

A Veronei primăvară Nu numără o mai aleasă floare.

26

DOICA

Curat, o floare! Floare! Ce spuneam?!

CONTESA

Ce zici de-acest fecior de mare neam? Deseară vine la serbarea noastră. Citește-i dar în mândra carte-a feții Ce-a scris într-însa mâna cea măiastră Neîntrecută-n nuri a frumuseții; Scrutează-i trăsăturile-i alese Și, dacă dai de lucruri ne-nțelese, în scrisul umed al privirii sale Găsești, la colțuri, note marginale. Acest volum de-amor, amant răzleț, De s-ar lega, ar fi fără de preț, Și strălucirea scumpului tezaur S-ar revărsa și-asupra îmbrăcăminții Ce-nchide-n copcii de-aur basmul de-aur. Astfel și tu, dacă-ți ascuți părinții Și-ți faci din Paris ținta fericirii, Vei fi, făr' a scădea deloc, părtașă Și-a bogăției lui și-a strălucirii...

DOICA

Să scadă? Nicidecum! Ferit-a sfântul! Că doar femeia prin bărbat se-ngrașă...

CONTESA

Acum dorese să-ți spui și tu cuvântul.

JULIETA

Doresc să văd și eu de-i cu puțină Să-mi placă, dacă-l văd, precum ai spus. Dar nu voi trece de hotarul pus, Iubită mamă, chiar de-a ta voință. *(Intră un servitor)*

27

SERVITORUL

Doamnă, oaspeții au sosit, masa e servită, D-voastră sunteți chemată, domnișoara dorită și doica la bufet blestemată și toate sunt în toi. Trebuie să dau fuga să servesc.

Va rog poftiți numaidecât.

(Pleacă)

CONTESA

Venim acum. Te-așteaptă Paris, dragă. Să mergem.

DOICA

Mergi, și adaugă, copile, Nopti vesele la veselele zile!

SCENA A IV-A

O STRADĂ - ROMEO, MERCUTIO, BENVOLIO CU CINCI SA U ȘASE MĂȘTI, PURTĂTORI DE TORȚE ȘI ALȚII

ROMEO

Să ne slujim de-un logos scurt drept scuză? Sau să lăsăm în pace biata muză!

BENVOLIO

Azi nu mai sunt la modă ceremonii De-acestea, prin saloanele Veronei. La ce-ar sluji Amor, cu o eșarfă, Ca un tătar c-un arc pestriț o marfă Ce-aruncă numai spaima printre fete Ca o momâie într-un stol de vrăbii? Pot să ne ia în ochi dacă le place. Jucăm un dans, sau două și plecăm.

ROMEO

N-am chef să sar. Să mi se dea o torță, Tot sunt eu sumbru: vreau să fac lumină.

MERCUTIO

Ba trebuie să joci, Romeo dragă!

ROMEO

Ușor de voi, cu inima ușoară Și cu pantofi ușori; sufletul meu Ca plumbul mă apasă la pământ, De nu mai pot să mă urnesc.

MERCUTIO

Tu ești

înamorat: lui Amor deci îi cere Aripile și-avântă-te în sfere!

ROMEO

Sunt prea adânc străpuns de-a lui săgeată, Spre-a mă-nălța pe-aripile-i ușoare Deasupra grelei mele suferinți. Mă prăbușesc sub greaua lui povară.

MERCUTIO

Te prăbușești? Fii dar și tu povară: Și cum e gingaș, lesne-l poți înfrânge.

ROMEO

Amorul gingaș? Nu, brutal și crud Și arțăgos: ca spinul el te-nțeapă.

MERCUTIO

De-i crud, fii crud, și-nțeapă-l de te-nțeapă, Și cred că-i trece pofta să re-nceapă... O mască dați-mi!

Mască pentru mască! De-acuma ochii săi n-au să-mi cunoască Defectele și masca va roși în locul meu.

28

29

30

BENVOLIO

Bateți la ușă, și

Hai să intrăm. Și-odat' intrat, oricare Să-și pună sprinten labele-n mișcare.

ROMEO

O torță! Cei cu inima ușoară Pot gădila cu tălpile podeaua Nesimțitoare. Eu doar, vorba veche, Țin lumânarea și mă uit la ei... Și-oricât de viu e jocul, stau pe loc.

MERCUTIO

Noi te vom scoate din acest băltoc în care zaci, vârat până-n urechi. Haidem, că cheltuim lumina zilei.

ROMEO

Cum asta?

MERCUTIO

Vreau să spun că pierdem vremea, Parc-am aprinde lămpi ziua-n amiază; Dar noi cu tine-avem intenții bune, Și-i de cinci ori mai mult bun simț în ele Ca-n cinci cuvinte care scânteiază De spirit.

ROMEO

Toți avem intenții bune, Dar și nebune...

MERCUTIO

Pentru ce nebune?

ROMEO

Azi noapte am avut un vis.

I

MERCUTIO

Și eu!

ROMEO

Și ce-ai visat?

MERCUTIO

Se-nșală visătorii.

ROMEO

Dar ce vi'sează-n somn e-adevărat.

MERCUTIO

Văd că Regina Mab azi noapte, dragă, Te-a cercetat. În lumea zânelor Ea-i zâna-moașă, care le dezleagă. Ea vine, nu mai mare ca agata Pe inelarul unui alderman*, Purtată de puzderii, și se plimbă Pe nasurile celor care dorm. Cu spițele din fire de păianjen, Cu coviltir din aripi de lăcustă, Cu frânele din raze moi de lună, Având drept bici un picioruș de greier, Cu-o pleasna** dintr-un fir de funigel, Ca vizitiu d găză-n haină sură, Micuță ca un vierme cuibărit In deștul unei slujnici somnoroase; Careta ei e-o coajă de alună Scobită de dulgherul veveriță, Sau cariul meșter, ce-i din zile vechi Rotar la zâne. Și cu-acest alai Colindă ea în fiecare noapte

¹ *Alderman*: (m Anglia) **membru** de frunte al viceprhnar: demnitar. ¹* *Pleasna*: (pop.) **șflehi**, bici. unui consiliu districtual sau municipal:

31

Prin creierul celor îndrăgostiți
Și ei visează dragoste. Aleargă
în goană pe genunchi de curtezani
Și ei visează numai reverențe,
Pe degetele oamenilor legii
Și ei visează grase onorarii.
Pe buzele frumoaselor ce-n taină
Visează sărutări, și-ades le umple
De bube Mab cea rea, fiindcă-s unse
Cu dresuri ce le strică răsuflarea.
Vr-unui curtean i-aleargă peste nas
Și el miroase-n vis o slujbuliță,
Când gădilă la nas pe vreun egumen*
Cu vreo codiță de purcel de dijmă,
Și el visează vreo pomană bună;
Când pe grumazul vreunui dârz războinic
Trecând, el vede capete tăiate,
Asalturi, breșe, spade spaniole,
Și chefuri nesfârșite, și-n urechi
îi uruie ca toba, se deșteaptă
Și-n spaimă-njură-o rugăciune-două,
Apoi adoarme iar. Tot Mab aceasta
încurcă noaptea coamele la cai
Și face noduri fermecate, care,
Când le descurci, ți-aduc nenorocire.
Ea este strigă** ce pe fete mari
Le culcă pe spinare și le-nvață
Să țină pe bărbați; e vrăjitoarea...

ROMEO

O, taci, Mercutio! Vorbești nimicuri...

* *Egumen*: stareț.

** *Strigă*: (în superstiții) ființă imaginară cu chip de femeie care chinuiește copiii mici, ia mana de la vite, îndeamnă oamenii la fapte necugetate etc.

32

MERCUTIO

Da, ai dreptate, căci vorbesc de visuri Ce-s doar prăsila unor creieri leneși Născute din închipuiri deșarte Ca aerul, mai nestatornice Ca vântul ce dezmiardă-o clipă sânul De gheață-al nordului și-ntoarce fruntea Apoi spre sudul cel stropit de rouă.

BENVOLIO

Dar vântul care spui ne suflă nouă Ospățul de sub nas. Sosim târziu...

ROMEO

Mă tem că prea devreme. Nu știu ce

Mă face să presimt că o restrîște
Ce-atîrnă încă-n stele, își pornește
Sinistru-i zbor spre-acest ospăț nocturn,
Și vine printr-o moarte timpurie
Să pună capăt aștei vieți deșarte.
Dar Cel ce cărmuiește-n pribegie
Pe muritori va ști să poarte grijă
Și de vintrea* mea... Haidem, să mergem,
Voioși tovarăși!

BENVOLIO

Toboșari, sunați!

(Pleacă)

Vintrea=vlntre: termen popular pentru abdomen, burtă, măruntaie: aici: viață, firul vieții, soartă.

33

SCENA A V-A

O SALĂ ÎN CASA LUI CAPULET

MUZICANȚI ȘI SER VITORI

ÎNTÂIUL SERVITOR

Unde-i Moș Tigaie, de nu pune mâna să strângem masa? El să pună mâna pe-o farfurie sau s-o ștergă! Ți-ai găsit!

AL DOILEA SERVITOR

Când buna cuviință încapă doar pe mâinile unuia sau a doi oameni, și-acelea nespălate, firește că nu poate fi lucra curat.

ÎNTÂIUL SERVITOR

Ridicați jilțurile! La o parte cu bufetul! Și luați seama la argintărie. Rogu-te frățioare, pune-mi la o parte o bucată de marțipan, și, dacă mă iubești, spune portarului să dea drumul înăuntru Suzanei Tocilă și Leanei. Antoane! Moș Tigaie!

ALT SERVITOR

Iacă-mă-s! Gata!

ÎNTÂIUL SERVITOR Vă caută, vă cheamă, au nevoie de voi boierii în sala cea mare.

AL DOILEA SERVITOR

Nu putem nici noi să fim peste tot! Hai, dați-i zor, copii! Fiți harnici, cine trăiește mai mult, mănâncă toată coliva!

(Ei se retrag în fund. Intră Capulet cu Julieta și alții din familia sa, întâmpinând pe oaspeți și măști.)

CAPULET

Bine-ați venit, o scumpi signori. Pe-acele Cucoane care nu au bătăture Puteți să le-nvârtiți oricât vă place! Ia să vedem... mai e vr-una din ele Să facă nazuri... să nu vrea să joace?

34

De bună seamă are bătăture! Am nimerit-o?... Scumpi signori, salut! Hei, dragii mei, și eu doar am avut O zi ca asta, când puitam o mască, Iar gura mea știa să povestească Frumoaselor dulci șoapte la ureche... Și le plăcea... S-a dus! S-a dus! S-a dus.. Salut, o, scumpi signori! Pofțim la joc! Începeți, muzicanți! Loc! Faceți loc! Porniți, drăguțe domnișoare, jocul!

(Muzică și dans)

Lumină, ticăloșilor, mai multă! Împingeți masa-aceea mai încoace! Așa... și stingeți focul că se face Prea cald în casă... A, dar e-o plăcere! N-aș fi crezut... E, bună seara, vere! E, hei, pofteste, vere Capulet! Noi, doi, de mult am încheiat bilanțul! Câți ani să fie de la danțul Cel de pe urmă, când purtam noi mască?

CAPULET AL DOILEA O, Doamne, cred c-or fi treizeci de ani!

CAPULET

Ce spui? Nu-s așa mulți! Nu-s așa mulți!

Că de la nunta lui Lucentio

Pot fi cel mult vreo douăzeci și cinci!

Era pe la Rusalii și umblam

Mascați pe uliți...

CAPULET AL DOILEA

Ba-i mai mult, mai mult! Băiatul lui e mai în vârstă, vere.

CAPULET

Ce-mi spui tu mie fleacuri? Fiul său E doar major abia de vreo doi ani!

35

36

ROMEO (*Către un servitor*) Știi cine-i domnișoara ce-onorează Cu mâna ei pe cavaleru-acela?

SERVITORUL

Nu, domnule.

ROMEO

Ah, ochii ei! Cum cresc Cu scăpărarea lor văpaia torții! Și frumusețea ei fără pereche Atârnă strălucind pe fața nopții Ca și cercelul scump la o ureche A unui negru; ea e prea bogată Spre a putea fi cu folos purtată, Și e prea scumpă pentru tot pământul! Ai spune-o porumbiță de zăpadă într-un convoi întunecat de ciori -Așa străluce ea printre surori! Cum se sfârșește dansul, merg s-o caut Unde s-așează, ca să fericesc în mâna-i dulce mâna mea cea aspră. O, inimă, iubit-ai tu vreodată? Știurăți, ochi, voi, până-n noaptea-aceasta Ce este frumusețea-adevărată?

TYBALT

E, după glas, un Montague. Băiete, Mergi ș-adă-mi spada! Ce? Auzi, mișelul, Să vină-aici mascat ca pocitură, Să-și bată joc de sărbătoarea noastră! Pe cinstea și mărirea rasei mele, Nu fac nici un păcat dacă-l ucid!

CAPULET

Ce e, nepoate? Ce te-a tulburai!'

TYBALT

Un dușman, unchiule! Un Montague!

Un ticălos ce-a cutezat să vină

Să pângărească sărbătoarea noastră.

CAPULET

Ce? Tânărul Romeo?

Mișelul!

TYBALT

Da! Romeo,

CAPULET

Fii pe pace, nepoțele! Nu te lega de el. Tânărul om Se poartă ca un vrednic gentilom. Verona se fălește, și pe drept, Cu el, că-i bun, bine crescut, deștept, Și n-aș dori cu nici un preț, nepoate, Să-ndure în casa mea vreo strâmbătate. Deci fă-te că nu-l vezi, nu fa scandal. Aceasta-i voia mea, și de-o cinstești, Fii mai voios și nu-ncrunta sprânceana, Că nu-i frumos să stai ursuz la bal.

TYBALT

N-o fi frumos când vine un mișel Ca oaspe! Nu-i permit.

CAPULET

Ba-i vei permite!

Vreau eu ca să-i permiți. Auzi, iubite? Cine-i stăpân aicea? Eu sau tu? Așa?... Nu vrei să-l lași în pace? Nu? Vrei să stârnești dihonina-ntr-o oaspeți? Să faci pe voinicosul? Îți convine!

37

TYBALT

Dar nu-i ocară, unchiule?...

CAPULET

Păi da!

Ești un obraznic! Zău, rău o să-ți pară! Poftim! Dar, lasă... știu eu doar ce zic... Mai supără-mă încă! Nu-i nimic... Bravo, copii!... Mucosule, te cară! Să taci, ori te... Lumină! Dați lumină Mai multă!... Hm... Auzi... auzi... ocară!

TYBALT

Răbdarea care brațul mi-l reține
Și furia ce-mi clocotește-n vine
M-alungă, și, plecând, îmi fac plăcere,
Dar în curând i-o voi preface-o-n fiere! (*Pleacă*)

ROMEO (*Către Julieta, luându-i mâna*) De pângărește mâna-mi sfânta-ți mână, Să ierți acestor buze ale mele -Doi pelerini ce-s rușinați - stăpână, Cari c-un sărut păcatul vor să-l spele.

JULIETA

Nu, pelerine, mâna-ți vină n-are, Căci pelerinii mâinile de sfinți Le-ating, și ei, în loc de sărutare, Se-nchină și-și strâng mâinile fierbinți.

ROMEO

Dar sfinți și pelerini n-au gură oare?

JULIETA

Da, pentru rugăciune, pelerine!

38

ROMEO

Ca să nu-mi schimbi credința-n disperare, Dă voie gurii focul să-și aline.

JULIETA

Stau liniștiți de-a pururi sfinții, chiar Atunci când rugăciunea o-mpUnesc.

ROMEO

O, sfânta mea, stai liniștită dar, Să-mi curăț vina, sa mă-mpărtășesc, Și-al gurii tale har la gura-mi vină! (*O săiwtă*)

JULIETA Atunci de vină gura-mi are parte.

ROMEO

De vina gurii mele! Dulce vină! Dă-mi-o-napoi!

(*O sărută a doua oară*)

JULIETA Săruți chiar după carte!

DOICA

Vrea să vă spuie-o vorbă mama. (*Julieta pleacă*)

ROMEO

Domniței? Cine e?

Mama

DOICA

Cum bag eu sama N-o știi pe doamna casei, tinere? O, e-o cucoană prea cinstită mama!

Pe fiică-sa, cu care-ai stat de vorbă Eu o-alăptai. Halal de cine-o ti Odată și odată ginere! Știu c-o să-noate-acela în bănet!

ROMEO

Ea este dar din neamul Capulet?

Ah, viața mea zălog în mâini dușmane!

Cum voi putea s-o mântui de blestem?

BENVOLIO

Hai să ne ducem. Balu-i pe sfârșite.

ROMEO

Da, de această clipă eu mă tem, Neliniștea mea este tot mai mare.

CAPULET

Nu, scumpi signori, nu-i vremea de plecare... O masă mică, simplă, de-o gustare?... Nu-i chip să mai rămâneți? Nu?... Prea bine! Vă mulțumesc la toți! Vă mulțumesc La toți, scumpi domni și doamne! Noapte bună! Mai multe torțe-aici, faceți lumină. Veniți acum. Să mergem la culcare. Pe legea mea, s-a cam făcut târziu Mă duc să m-odihnesc.

(*Pleacă toți afară de Julieta și doica*)

JULIETA Cine e signorul Ce trece-acum, doică, poți să-mi spui?

DOICA

Acela? Cred că e moștenitorul Și fiul lui Tiberio moșneagul...

40

JULIETA Dar cel ce trece chiar acuma pragul?

DOICA

E fiul lui Petrucchio, mi se pare.

JULIETA

Dar tânărul care-i urmează, care N-a vrut deloc să joace?

DOICA

Nu-l cunosc.

JULIETA

Mergi repede și află cum îl cheamă Și vin de-mi spune.

(Doica pleacă) Dacă-i însurat,

Mormântul mi-e și patul de mireasă *(Se întoarce)*

DOICA

Romeo-l cheamă și-i un Montague, Dușman de moarte e cu neamul vostru, Și e unicul fiu...

JULIETA

O, vai, unică

Iubire aprinsă din unică ură! Făr' să-l cunosc văzut prea timpuriu, Și cunoscut acuma prea târziu. Trist zorile iubirii-mi începură. Căci vai! Sunt osândită să iubesc Pe omul ce-s dator să-l urască.

DOICA

Ce-ai zis? Ce-ai zis?

41

JULIETA

Un dansator.

Un vers ce mi l-a spus

DOICA

Așa! Așa! Să mergem Și noi, de-acum; toți oaspeții s-au dus. *(Ele ies)*

ACTUL II

PROLOGUL

Intră corul

CORUL

Dorința veche-acum pe moarte zace, Iubire nouă să-i ia locul vine, Frumoasa ce-l făcuse să suspine Cu Julieta-alături nu-i mai place. Romeo-acum iubește și-i iubit, Sunt amândoi vrăjiți dintr-o privire, Dar cu primejdii este-a lor iubire, El crede că-i urât și dușmănit. Nu poate face sfinte jurăminte, Fiind privit cu ochi dușmani de-ai ei, Ea, deși prinsă-n vraja dragostei, Nu știe cum să-i iasă înainte. Dar patima când e prilejul vine Să guste clipe dulci de farmec pline.

SCENA I

O PIA ȚĂ PUBLICĂ MĂRGINITĂ DE GRĂDINA CAPULEȚILOR

ROMEO

Să plec, când inima-mi aici tânjește? Hai, lut pustiu, și regăsește-ți axa! *(Iese)* *(Intră Ben voii o și Mereu tio)*

Romeo! Vere!

BENVOLIO

43

44

MERCUTIO

Lasă-! e cuminte, S-a dus pe-ascuns, pesemne să se culce.

BENVOLIO

Fugi pe-aici, sări peste-acest zid. Mercutio, strigă-!l!

MERCUTIO

Ba îl și conjur,

Romeo! Toane! Patimă! Nebune! Amorezatule! Arată-te Sub forma de suspin măcar! Rostește Un singur vers și mi-e de-ajuns! Exclamă Un «ah» numai, rimează «dor» cu «mor»! Cumetrei Venus ta-i un compliment Și ia la zor pe Amor, paju-i orb Care-a ochit așa dibaci când craiul Cophetua iubi pe cerșetoare... N-aude, nu se mișcă, nu se simte! Hai să-l conjur, că mort e maimuțoiul! Auzi! Pe ochii

Rozalinei tale, Pe gura-i fragă, pe boltita-i frunte, Pe piciorușul ei micuț și gingaș, Pe șoldu-i plin și alte acareturi, Vin, te conjur, sub propria ta formă Apari!

BENVOLIO

Se supără dacă te-aude!

MERCUTIO

Nu-l poate supăra pe el aceasta. S-ar supăra când aș chema în cercul Iubitei lui un duh de-un soi ciudat Care-ar pluti în preajma dânsei, până Ce el l-ar izgoni cu vr-un descântec...

Aceasta, da, i-ar face în necaz. Chemarea mea e bună, e cinstită: în numele iubitei sale doară L-am conjurat, spre a-l face să apară!

BENVOLIO

Cred că-i ascuns acolo, sub copaci îi place noaptea umedă. Amorul E orb și întunericu-i priește.

MERCUTIO

Dar dacă-i orb, e prost țintaș, firește. Acuma sade singur sub o tufă Și-ar vrea iubita lui în sân să-i pice întocmai ca un soi de rod de-acele Pe care le botează drăgănele Râzând în taină fetele la țară. Romeo, noapte bună! Merg să sforăi în pătuțul meu, căci noaptea câmpul E-un așternut prea rece pentru mine... Ne ducem?

BENVOLIO

Mergem. L-am căta-n zadar Și chiar dacă-l găsim, nu-i pare bine. *(Pleacă)*

SCENA A II-A GRĂDINA CAPULEȚILOR - ROMEO

ROMEO

(Juli&ta s-arată sus)

De răni nu-i pasă celui care-i teafăr? Dar taci! Ce strălucește-acolo oare? Sunt zorile, și Julieta-i **soare**, Răsai, o soare sfânt, ucide luna, N-o vezi ce palidă-i acum, nebuna?

45

E galbenă de ciudă și-i geloasă

Că tu, care-i slujești de preoteasă,

O-ntreci în farmec! O, de n-ai sluji-o!

E trist doar giulgiu-i de vestală moartă.

Tu leapădă-l: nebună-i cine-l poartă.

Stăpâna mea e... O, ar fi de-ar ști-o!...

Vorbește, nu, n-a spus nimica... Fie!

Vorbește ochiul ei, — îi voi răspunde.

Sunt prea-ndrăzneț, ea nu-mi vorbește mie.

Doi aștri, cei mai mândri de pe cer,

Vin ca să roage ochii Julietei

Să strălucească-n lipsa lor în sfere: Ci dac-ar fi acolo, ochii ei, -Acei doi aștri-n capul Julietei, S-ar rușina de strălucirea fetei Ca zarea lămpii de lumina zilei, Și ochii duși în ceruri ai copilei In sfere-aerene s-ar aprinde Așa de viu, că păsările-ar prinde Să cânte parcă n-ar fi noapte. - Iată! își las-acum obrazu-ncet pe mână... O, ce n-aș da să fiu mână ei Și să-i ating obrazul!...

JUJETA

Vai...

ROMEO

Vorbește...

Vorbește încă înger de lumină, Că-n noapte tu-mi străluci de glorie plină Deasupra mea, ca-naripatul -sol Al cerului, pe care muritorii Î urmăresc năuci, cu ochii-n gol, Cum suie galopând viteaz pe nori Alene-umflați de vânt, vâslind departe în poalele văzduhului...

46

JULIETA

Romeo!...

De ce ești tu Romeo?... Uită-ți tatăl! Tăgăduiește-ți numele, ori dacă Nu vrei - O, jură-mi că vei fi al meu Și-atunci de tot ce sunt mă lepăd eu!

ROMEO

Să mai ascult, ori să vorbesc?

JULIETA

Vrășmaș

Mi-e numele tău numai! Tu rămâi Același, chiar de n-ai fi Montague! Ce-i Montague? - Nu-i mână, nu-i picior, Nu-i braț, nu-i față, nici o altă parte. Un nume ce-i? - Un trandafir, oricum îi spui, exală același scump parfum! Așa, Romeo, de nu-i spun Romeo Nu pierde din desăvârșirea lui Nimic... O, neagă-ți numele, Romeo! Și-n schimbul unui nume care n-are Nimic cu tine-a face, - ia-mă toată!

ROMEO

Fac tot ce-mi spui: zi-mi doar «iubite» deci!

Primind așa botezul nou, ți-o jur

Că nu mai vreau să fiu Romeo-n veci!

JULIETA

O, cine ești, tu, ce-adumbrit de noapte, Pătrunzi în taina mea?

ROMEO

Eu, după nume,

Nu știu și nu-ți pot spune cine sunt. Și numele, fiindcă ți-e vrăjmaș,

47

O, scumpă sfântă, mi-e urât și mie. Să-l am în scris l-aș rupe!

JULIETA

Nici o sută

De vorbe n-a sorbit urechea mea Din gura ta, dar vocea-i mi-i știută Nu ești Romeo, tu, un Montague?

ROMEO

Nici unul, nici cel'lalt nu-s, de nu-ți place.

JULIETA

Dar pentru ce și cum veniși încoace? E zidu-nalt, greu de sărit, și locul E moarte - o, gândește cine ești

-De te-ar zări vreunul dintre-ai mei!

ROMEO

Aripele iubirii mă-nălțară. Nu-i zid să poată stânjeni iubirea. Iubirea-ncearcă tot ce iartă firea Iubirii... și de-aceea nu mă tem De toți ai tăi!

Vai, te-or ucide!

JULIETA

Dar dacă te-or zări,

ROMEO

Ochii tăi frumoși Sunt pentru mine mai primejdioși Ca douăzeci de spade de-ale lor. Privește blând: privirea ta blajină Mă apără de ura lor haină!

JULIETA

N-aș vrea cu nici un preț să fii văzut.

48

ROMEO

De ei m-ascunde noaptea-n negru-i scut. De nu ți-s drag, mai bine să mă vadă: Sunt mai voios să mor străpuns de spadă Decât să mai trăiesc urât de tine!

JULIETA

Dar drumul către locu-acesta cine Ți-l arată?

ROMEO

Iubirea care-ntâi

M-a pus să cercetez. Ea-mi dete sfaturi, Eu ochii mei i-am dat... Nu sunt pilot, Dar dac-ai fi liman departe-n zare, Scăldat de cea mai depărtată mare, Tot aș porni spre tine-n pribegie...

JULIETA

Tu știi că noaptea-mi adumbrește fața, Altcum mi s-ar zări-n obraji roșeața De tot ce m-auziși spunând-nainte. O, ce n-aș da să pot să fiu cuminte, Să neg ce-am spus. Dar n-am ce face! Spune, Tu mă iubești? Știu că vei zice: da!

Și eu te cred. Dar dacă-mi juri, tu poate

îți calci cuvântul și așa se zice

Ca Joe* râde de amanți sperjuri.

Frumosul meu Romeo, de ți-s dragă,

O, spune-mi-o cu inima întreagă,

Și de socoti c-am fost prea lesne-nvinsă,

M-oi arăta ursuză, neîndurată,
Voi zice nu, ca tu să-ți dai silința Să mă-câștigi. Altminteri niciodată!

49

O, scumpă sfântă, mi-e urât și mie. Să-l am în scris l-aș rupe!...

JULIETA

Nici o sută

De vorbe n-a sorbit urechea mea Din gura ta, dar vocea-i mi-i știută Nu ești Romeo, tu, un Montague?

ROMEO

Nici unul, nici cel'lalt nu-s, de nu-ți place.

JULIETA

Dar pentru ce și cum veniși încoace? E zidu-nalt, greu de sărit, și locul E moarte - o, gândește cine ești

-De te-ar zări vreunul dintre-ai mei!

ROMEO

Aripele iubirii mă-nălțară. Nu-i zid să poată stânjeni iubirea. Iubirea-ncearcă tot ce iartă firea Iubirii...

și de-aceea nu mă tem De toți ai tăi!

Vai, te-or ucide!

JULIETA

Dar dacă te-or zări.

ROMEO

Ochii tăi frumoși Sunt pentru mine mai primejdioși Ca douăzeci de spade de-ale lor. Privește blând:
privirea ta blajină Mă apără de ura lor haină!

JULIETA N-aș vrea cu nici un preț să fii văzul.

ROMEO

De ei m-ascunde noaptea-n negru-i scut. De nu ți-s drag, mai bine să mă vadă: Sunt mai voios să mor
străpuns de spadă Decât să mai trăiesc urât de tine!

JULIETA

Dar drumul către locu-acesta cine Ți-J arătă?

ROMEO

Iubirea care-ntâi

M-a pus să cercetez. Ea-mi dă sfaturi, Eu ochii mei i-am dat... Nu sunt pilot, Dar dac-ai fi liman
departe-n zare, Scăldat de cea mai depărtată mare, Tot aș porni spre tine-n pribegie...

JULIETA

Tu știi că noaptea-mi adumbrește fața,

Altcum mi s-ar zări-n obraji roșeața

De tot ce m-auziși spunând-nainte.

O, ce n-aș da să pot să fiu cuminte,

Să neg ce-am spus. Dar n-am ce face! Spune,

Tu mă iubești? Știu că vei zice: da!

Și eu te cred. Dar dacă-mi juri, tu poate

Îți calci cuvântul și așa se zice

Că Joe* râde de amanți sperjuri.

Frumosul meu Romeo, de ți-s dragă,

O, spune-mi-o cu inima întreagă,

Și de socoti c-am fost prea lesne-nvinsă,

M-oi arăta ursuză, neîndurată,

Voi zice nu, ca tu să-ți dai silința

Să mă câștigi. Altminteri niciodată!

48

49

Frumosul meu Romeo-s prea duioasă Și poți să crezi de-aceea că-s ușoară, Dar crede-mă că sunt mai
credincioasă Decât acelea care știu să pară Mironosițe. Poate că și eu, O recunosc, mă prefăceam
străină, Dar, tu ai fost jos, în grădină, Și pân' să prind de veste, m-ai surprins Când izbucnea iubirea-mi
mai aprins. Deci iartă. Nu-mi lua acea pornire Drept un ușor capriciu de iubire, Trădat astfel de
noaptea-ntunecată...

ROMEO

Copilă, jur pe sfânta lună care
Chenar de-argint pe vârf de pomi brodează.
JULBETA

O, nu-mi jura pe luna-nșelătoare, Ce-și schimbă discu-n fiecare lună, Nu vreau să fii și tu din cei ce mint...

ROMEO

Pe ce să jur?

JULEETA

Nu jura deloc!

Sau jură-mi doar pe nobilul tău suflet Pe sfântul idol din altarul meu, Și te voi crede...

ROMEO

O, dacă iubirea.

JULETA

Las', nu jura! Oricâtă-i fericirea Pe care-o simt acum lângă tine,

50

Dar legământul astei nopți îmi vine Prea iute, nu știu cum, prea fără veste, Prea ca un fulger care nu mai este Pân' ce zici: fulgeră! - O, du-te dar, Dulcele meu! Și-a verii adiere învoaltă* floare facă din bobocu' Iubirii noastre pân' la revedere! Somn dulce! Noapte bună! Și coboare In sânul tău o pace-așa de dulce Ca și în sânul Julietei care Se duce, obosită, sa se culce...

ROMEO

Ah, tu mă lași așa nemângâiat?

JULIETA

Ce mângâiere-mi ceri tu-n astă noapte?

ROMEO

Dă-mi jurământul tău în schimb pe-al meu.

JULIETA

Eu ți J-am dat, -nainte de-a mi-l cere... Și tot aș vrea să am să ți-l dau încă!

ROMEO

Vrei să-l oprești? De ce, odorul meu?

JULIETA

Ca să ți-l dau într-una înapoi!

Și totuși nu doresc decât ce am. Ca marea nesfârșită-i bunătatea-mi Și dragostea-mi ca marea-i de adâncă. Din ce tot dărui, tot mai mult am încă, Și-amândouă-s fără de hotare...

* *Învoit, învoaltă*: (despre flori) cu petale multe și dese, **bogat, înfoiat**.

51

Aud un zgomot... Plec, rămâi cu bine,
Iubitul meu...

(*Se aude vocea doicii: «Domnișoară!»*)

Îndată, doică... Viu...

O, mândre Montague, fii credincios!

Așteaptă-mă... Viu într-o clipă iarăși... (*Iese*)

ROMEO

O, sfântă noapte! Mult mi-e teamă Că tot e doar un vis, fiindcă-i noapte... Prea dulce e să poată fi aieva!

JULDETA (*Apare din nou*) Romeo, un cuvânt și noapte bună! De ți-e cinstit amorul tău și vrea Căsătorie, dă-mi atunci de știre Prin cineva pe care-l voi trimite La tine mâine, ca să afle: Unde Și când vrei tu să ne serbăm logodna?

Atunci îți pun ursita-mi la picioare,

Stăpân mi-ești, te urmez în lumea-ntreagă... (*Același glas: «Domnișoară!»*)

Viu, viu acum... Dar dacă n-ai gând bun

Te rog...

(*Același glas înăuntru*) O clipă... viu... Să nu mai stărui Și lasă-mă durerii să mă dărui Pân' ce-oi muri...

Trimit la tine-n zori...

ROMEO

Pe partea mea din ceruri...

JULIETA (*Apare iar la fereastră*)

Noapte bună

De mii de ori! (*Iese*)

52

ROMEO

De mii de ori mai rea, De nu mă luminează raza ta! Iubitul spre iubita lui aleargă Cum fuge leneșul școlar de carte, Cum el spre școală nu dă zor să meargă, Tot astfel greu iubitul se desparte.

JULIETA

Romeo! Sss... Glas de șoimar să am, Să pot momi un șoim așa de mândru! Robia-i răgușită, nu cutează Să strige tare, căci ar sparge bolta Ecoului, și poate că i-ar face Mai răgușit sonoru-i glas de aer, Decât al meu de când tot spun: Romeo!

ROMEO

E viața mea ce m-a strigat pe nume! Ce argintiu de dulce sună glasul Iubirii, noaptea, în auzul celui Ce-ascultă dulcea-i muzică...

Iubito!

JULIETA

ROMEO

Romeo!

La cât trimit?

JULIETA

Măine dimineață, spune,

ROMEO

La nouă.

53

JULIETA

Pân-atunci

Sunt douăzeci de ani! Dar nu mai știu De ce te rechemai...

ROMEO

Mă lasă dar Sa stau aici până-ți aduci aminte...

JULIETA

Spre-a te vedea, aș vrea să uit într-una Gândind ce dulce e să-mi fii aproape...

ROMEO

Ca tu să uiți mereu, aș tot rămâne, Uitând de am alt adăpost pe lume...

JULIETA

E-aproape zi; să pleci acum aș vrea, Dar nu mai mult ca fata ce se joacă Lăsând din mâini să-i zboare cânărașul -Sărmanul rob în laț - și-apoi l-atrage Din nou spre ea, cu firul de mătăasă, Fiindu-i drag, dar și fiind geloasă De libertatea lui...

ROMEO

De-aș fi canarul!

JULIETA

Ah, dac-ai fi iubite! Dar atunci Iubirea mea ar fi așa nebună, Că poate te-aș ucide. Noapte bună! O, despărțire! O, griji dulci și-amare! Dar fug de-acuma, că aș fi în stare Să-ți strig mereu, mereu, de mii de **ori**, **Tot** «noapte bună» într-una până-n zori. (*Iese*)

54

ROMEO

Coboare-se pe ochii-ți somnul blând Și dulcea pace-n inimă și-n gând. De ce nu sunt eu somnul s-odihnesc Alături de chipu-ți îngeresc! Merg să-mi spun fericirea, să-l implor Pe bunul pustnic să-mi dea ajutor. (*Iese*)

SCENA A HI-A

CHILIA FRATELUI LORENZO INTRĂ FRA TELE LORENZO CU UN COȘ ÎNMÂNĂ

LORENZO

Ursuzei nopți îi râd în față zorii împetriștând cu dungi de raze norii La răsărit. Greoiul întuneric S-abate încet, ca un bețiv, din calea Zoritei roți de foc a lui Titan. Dar până ce al soarelui feeric Ochi arzător din neguri scoate valea, înveselind văzduhul diafan, Eu trebuie cu ierburi veninoase Și flori ce poartă sucuri prețioase Să-mi umplu coșulețul de nuiele, Că-s însușiri alese-n toate-acele. Țărâna-i

mama firii și sicriul, Ea face din ce-i mort să nască viul, Și sânul ei îl dă la fiecare, La toți copiii de-
orice soi ce are. Ce felurite sunt în lume toate! O, sunt puteri de viață minunate În ierburi, în copaci, în
piatră chiar! Din toate câte din pământ răsar Nimic nu-i rău, să n-aibă parte bună, Ci-n rău ce-i bun
adesea se răzbună,

Când e-abătută calea lui cea dreaptă. Virtutea chiar se poate face viciu Și viciul poate-a se-nălța prin
faptă. E și balsam de leac într-un caliciu Gingaș de floare dar e și otravă; Când o miroși, mireasma e
suavă, Dar când o guști, inima nu-ți mai bate. În om, ca și în plantă și în toate, Sunt doi stăpâni mereu
în dușmănie: E bunul har, e crunta lăcomie. Și când spre cel mai rău înclină sorții Atuncea vine și ne-
nghite-al morții Balaur...

ROMEO

Bună-dimineța, tată!

LORENZO

Benedicite*. Ce dulce glas îmi dă voios binețe la un ceas Așa devreme? Tânărul meu fiu, De te-ai
sculat așa de timpuriu Se cheamă că ți-e creierul aprins; Eu sunt bătrân, cu grijile deprins, Și grijile țin
ochiul treaz; dar când Ești tânăr, sănătos, lipsit de gând, Atunci de aur ți-este pururi somnul. De-aceea
aș putea să jur că domnul Romeo e trezit de vreo mahnire. Chiar de mă-nșel nu-i mare osebite, Un
lucru tot rămâne-adevărat: Romeo-al meu n-a fost azi noapte-n pat.

ROMEO

N-am fost; dar și mai dulce-mi fu hodina.

* *Benedicite*: Țn binecuvântat! (lat.)

56

LORENZO

Rău, fiule! Ai fost la Rozalina?

ROMEO

La Rozalina, tată? S-a sfârșit Cu numele și chinul ăstui nume!

LORENZO

Dar unde-ai fost atunci? Pe altă lume?

ROMEO

Nici nu-i nevoie să mă-ntreb, că-ți spun: Am fost aseară la ospăț în casa Dușmanului, și m-a rănit
frumoasa Pe care am rănit-o. Tată - vin' deci Să-ți cerem sfântul leac și să ne vindecim. Vezi, sfinte-
acum, ce bun creștin sunt eu, Mă rog acum pentru dușmanul meu?

LORENZO

Vorbește pe-nțeleș și răspicat, Căci la o spovedanie-n doi peri La fel și dezlegarea-i, ce o ceri.

ROMEO

Atunci, ascultă-mă: ți-o spun curat Că sunt înamorat nebun de fata Lui Capulet, - și prea frumoasa fată
De-asemeni e de mine-namorată. Suntem deci una și rămâne doar Să fim uniți de preot la altar. Cum,
unde, când ne-am cunoscut și cum Ne-am logodit, ți-o povestesc pe drum, Dar te implor chiar azi să ne
cununi.

LORENZO

Pe San Francisco! Tu grăiești minuni! Dar Rozalina?... Tinerii, se pare,

51

Că nu iubesc decât din ochi. Ce-amare Șiroaie-au curs pe fața ta slăbită, Și-n lacrimi câtă sare risipită,
Spre a săra iubirea-ți nesărată! De jalea-ți încă-nnegurată Și plânsul tău îmi vâjâie-n urechi Pe-obraji
porți urma lacrimilor vechi: O, dac-ai plâns și-ai suferit vreodată A fost de dragul Rozalinei mima'... Și
te-ai schimbat, n-o mai iubești acuma!

ROMEO

Adesea mă dojeneai pentru-nclinarea Ce-aveam spre ea.

LORENZO

Ba nu, ci pentru marea Ta nebunie, dragul meu!

ROMEO Ziceai:

Îngroapă-ți dragostea!

LORENZO

Dar nu să ai

O alta-n schimb.

ROMEO

Te rog nu mă certa, Aceea care-mi este acuma dragă Mi-a dat și ea iubirea ei întreagă, Cealaltă nu era deloc așa.

LORENZO

Firește, căci îți pricepuse firea, O vorbă goală doar ți-era iubirea. Dar cred că pot să-ți vin în ajutor,

58

Căci, poate, prin această legătură, A celor două neamuri veche ură Se va topi în noul tău amor.

ROMEO

Să mergem, sunt așa zorit.

LORENZO

Ușor

Și-nțelepțește, tânăr visător! Nu e cuminte-așa s-o iei cu zorul, Că poți prea lesne să-ți scrântești piciorul. (*Iese*)

SCENA AIV-A O STRADĂ - BENVOLIO ȘI MERCUTIO

MERCUTIO

Dar unde naiba poate fi Romeo? N-a fost azi noapte-acasă?

BENVOLIO

Pajul lui Mi-a spus că n-a dormit azi noapte-acasă.

MERCUTIO

Ah, Rozalina-aceea năzuroasă

L-a scos din minți; ea-i va răpune capul.

BENVOLIO

Am mai aflat că Tybalt i-a trimis Acasă o scrisoare lui Romeo.

MERCUTIO

O provocare fără doar și poate!

BENVOLIO

Cred că Romeo are să-i răspundă.

59

MERCUTIO

La o scrisoare poate să-i răspundă Oricine, dacă a-nvățat să scrie.

BENVOLIO

Vroiam să spun că ea va ști s-arate aceluia care-i scrie că are curaj când îl provoacă.

MERCUTIO

Ah, bietul Romeo! e ca și mort: străpuns de ochiul negru al unei fetișcane bălăioare, îi așie-n urechi un cântecel de inimă-albastră, și discul inimii lui e despicaț în două de săgeata orbului arcaș. Țsta e om să țină piept lui Tybalt?

BENVOLIO

Ei, și cine-i Tybalt?

MERCUTIO

O, nu-i un lat frumos, fără îndoială. Dar e un tartor* al formelor¹ El se bate, cum ai cânta tu de pe note o romanță, cu tact și cu măsură își calculează frazele: una, două și-a treia-n pieptul tău! E capabil să decapiteze și-un bumb de mătase! Un spadasin! Un spadasin! Un du-elgiu *di primo cartello****! Ah, divinul lor «*passado*» și «*Punto reverso*» și «hay»***-urile lor.

BENVOLIO

Ce-i asta?

MERCUTIO

Ducă-se la pustia cu ifosele lor caraghioase! I-auzi numai «o foarte **fină** lamă! Un om foarte bine! O putană foarte bine!****» Nu e

* *Tartor*, (fig.) maestru, mare meșter, foarte iscusit.

** *Di primo cartello*: de **prim** rang, de primă mână, de mare clasă (it.).

*** *Passado, punto reverso, hay*: termeni indicând atitudini sau lovituri, uzuali în instrucția de scrimă. **** *Putană*: (aici) copilită, puicuță, **muierușcă**; (vulg.) putoare, târfa.

60

un blestem, o st

gângăanii străine, acești traficanți $V^{\wedge}{}^{\wedge}{}^{\wedge} I >^C$ ia no] acest se care nu catadiccesc să mai adă ne ? ' ^da ptiio lavi^a v

**** ^«nnez-moi» urile lor!

«che! Oh «bons-bons»-

■ ■ ■ ■ «S», (Intră Romeo) vt-ct- - , st <.

Uite-l pe Romeo!

BENVOLIO

MERCUTIO

Fără icre, ca o **scrumbie** uscată. O carne, carne omenească cum te-ai batogit! Acuma a căzut în doaga Jui Petrarca. Laura pe lângă iubita lui era doar o biată jupâneasă — cu toate că avea un adorator care cel puțin se pricepea s-o cânte -; Didona, o zdreanță; Cleopatra, o țigancă; Hero și Helena, niște vrăjitoare și cutre; Thisbe, avea ea ochi albaștri frumoși, nu-i vorbă, dar n-are a face... Signor Romeo, *bonjur!* *Vezi* că te salut pe franțuzește, după cum ți-s nădragii! Ne-ai rămas dator a/i-noapte!

ROMEO

Bună-dimineața, prieteni! De ce v-am rămas **datef**

MERCUTIO

Pentru că ai fugit hoțeste. Nu pricepi?

ROMEO

Iartă-mă, bunule Mercutio. Aveam ceva important, și în asemenea caz ți se iartă dacă treci peste unele îndatoriri.

MERCUTIO

Ei, nu-i mai bine așa, decât să scâncești de dragoste? Acum mai vii de^acasă. Acum ești Romeo!

Acum ești ceea ce ești, prin artă și natură! Căci amorul ăsta care aiurează este din **fire** un mare nebun, care aleargă cu limba scoasă de colo până acolo, până ce cade cu jucăria lui într-o groapă.

Oprește! Oprește!

BENVOLIO

61

MERCUTIO

Vrei așadar, s-o iau de la coadă?

BENVOLIO

Altminteri ai fi lungit prea mult povestea.

MERCUTIO

O, te înșeli, aș fi scurtat-o, căci ajunsesem cu povestea mea la fund și n-aveam de gând să merg mai departe.

ROMEO

Ia uitați-vă ce alai măreț!

(Intră doica cu Petre)

MERCUTIO O pânză! O pânză de corabie!

BENVOLIO

Ba. două: o fustă și-un surtuc.

Petre!

Poftim?

DOICA

PETRE

DOICA

Evantaiul meu, Petre!

MERCUTIO

Dă-i-l, Petre dragă, să-și ascundă obrazul. Evantaiul ei e mult mai drăguț ca obrazul dumneaei.

DOICA

Bună dimineața, signorii mei!

MERCUTIO

Bună seara, bună seara, frumoasă matroană!

62

DOICA

De ce bună seara, mă rog dumneavoastră?

MERCUTIO

Pentru ca uite, craiul de arătător de la ceas e pironit drept în dricul amiezei.

DOICA

Rușine! Ce fel de om e ăsta?

ROMEO

Un om pe care Dumnezeu l-a trimis pe lumea asta, ca el să se ducă pe cealaltă.

DOICA

Sfântă să-ți fie vorba, signore! Duce-s-ar! Dar nu vă fie cu supărare, signori, care poate să-mi spună unde găsesc eu pe tânărul Romeo?

ROMEO

Pot eu să-ți spun: numai că tânărul Romeo e mai bătrân acum când l-ai găsit, de cum era pe când îl căutai. Eu sunt cel mai tânăr care poartă numele acesta, pentru că n-am găsit unul mai rău.

Bine zis!

DOICA

la o pane

MERCUTIO

bine? N-

DOICA

MERC Așa/ Ce e mai rău e bine? N-am ce zir^{ce} i p r

-E frumos, frumos!

avea **Z**, *spm* ceva

BENVOLIO M Știi ca-i dă o întâlnire pe deseară.

MERCUTIO

°față!()țatică!Hoiho!

63

BENVOLIO

Dar ce-ai găsit?

MERCUTIO

Nu un vânat, domnule; poate doar un iepure copt într-o plăcintă proastă de post, ceva învechit și putrezit înainte de a-l mânca.

(Cântă)

Vânatul dacă-i învechit, Vânatul dacă-i frăgezit, E-o bună bucatăică-n post; Dar dacă putrezit a fost Mai înainte de-a mânca, Atunci e o mâncare rea. Romeo, mergi acasă la masă? Venim și noi.

ROMEO

Viu și eu numaidecât.

MERCUTIO

Rămâi sănătoasă, frumoasă babă! (Cântă) Rămâi sănătoasă, o frumoasă, frumoaso, frumoaso!

(Ben volio și Mercutio pleacă)

DOICA

Spune-mi, rogu-te, signore, cine-i obraznicul ăla negustor de glume proaste?

ROMEO

Unul căruia îi place să se asculte pe sine, și care spune într-o minută mai multe decât poate face într-o lună.

DOICA

Apoi dacă are ceva să spună în ce mă privește pe mine, am să-i arăt eu lui, de-ar fi măcar încă o dată pe atâta de grozav pe cât este el și alți douăzeci de găgăuți ca el, și dacă eu nu pot, - au să poată alții!

Auzi, ticălosul! Că doară eu nu-s d-alea cum mă crede el, eu nu-s de teapa lui! (întorcându-se către Petre) Și tu ce păzești acolo, de lași pe orice nespălat să facă haz pe socoteala mea?

64

PETRE

N-am văzut pe nimeni să facă haz de dumneata; că, zău, numaidecât trăgeam spada, sa mă crezi! Sunt gata să mă bat cu oricare, unde-i o pricină dreaptă; și când e de partea mea dreptatea!

cât

DOICA

Uf, Dumnezeu să mă ierte, dar tremură carnea pe mine de supărată ce sunt! Auzi, nemernicul! Fii așa de bun, signore, și ia aminte la ce vreau să spun. Și cum îți spuneam: tânăra mea stăpână mi-a poruncit să te caut. Acum ce mi-a poruncit să-ți spun, păstrez pentru mine, dar mai întâi vreau să-ți spun una și bună, ca dacă vrei s-o porți de nas, ca să spun așa, ar fi o purtare rea din partea dumitale, ca să spun așa. Ca să vezi dumneata, domnișoara e tinerică: și prin urmare, dacă umbli cu șoseli și cu momeli,

asta nu sade frumos față de o domnișoară, ba e chiar urât de tot.

ROMEO

Doică, să spui stăpânei tale c-o eoni

o A *

DOICA

O, draguțul de el! Firește, neapărat are să se bucure!
conjur.

am să i-o spun. Doamne, cum

Dar

ROMEO

ce vrei să-i spui, doică dragă? Tu nu m-ascuți.

DOICA

Am să-i spun că o conjuri; - o vorbă care, mi se pare, că nu poate ieși decât din gura unui prinț.

ROMEO

Să-i spui să afle-un mijloc ca să vie Azi după-amiază să se spovedească. În chilioara fratelui Lorenzo
Va fi și spovedania și nunta... Acesta pentru osteneala ta.

DOICA

Signore, nu! Nu iau nici o lețcaie!

ROMEO

Hai, ia, te rog eu, trebuie să ieși!

DOICA

Azi după-amiază? Vine. Zău că vine!

ROMEO

Tu stai și-așteaptă-n dosul mănăstirii: Acolo, peste-un ceas ți-aduce pajul O scară împletită din
frânghie, Ce-o să mă urce pe furiș, la noapte, Pe cel mai-nalt catarg al fericirii. Mergi sănătoasă și
păstrează taina, Și n-o să-ți pară rău de osteneală. Mergi sănătoasă, doică, și să spui Stăpânei tale-o
caldă salutare.

DOICA

Domnul să te ție! Încă ceva: Ascultă domnule!

ROMEO

Ce-i doică dragă?

DOICA

E om de treabă pajul dumitale? Știi vorba veche că: doi pot să tacă Când unul dintre ei din lume
pleacă!

ROMEO

O, e un copil cu inima de aur!

DOICA

Prea bine, signore. Doamna mea e cea mai dragălașă păpușică de pe lume... O, Doamne sfinte, când
era numai de-o șchioapă... O, dar

66

e un tânăr signor de-i zice Paris și i se scurg ochii, nu altceva, după dumneaei; dar ea, micuța, e mai
bucuroasă să vadă un broscoi, da, un broscoi! Câteodată o necăjesc și-i spun: «Tot Paris e mai draguț»,
- dar ce să crezi, signore, n-apuc să-i spun una ca asta și se face galbenă ca turta de ceară. Romeo și
rozmarin nu-ncep cu aceeași slovă?

ROMEO

Ba da. Amândoi cu R. Ei, și-apoi?

DOICA

Oh, vrei să râzi de mine, mucalitule! R/Parcă mârâie un câine. Nu, lasă că știu eu bine că începe cu
altă slovă, - și are ea o vorbă frumoasă de tot, cu Romeo și rozmarin, ți-ar fi mai mare dragul s-o
ascuți.

ROMEO

Să spui stăpânei tale că mă gândesc la ea. (Iese)

DOICA

O, negreșit, de mii de ori... Hai, Petre!

Poftim?

PETRE

DOICA

Petre, ține evantaiul și treci înainte. (*Ies*).

SCENA A V-A GRĂDINA LUI CAPULET

JULIETA

Nouă bătu când am trimis pe doică. Spunea ca vine peste-o jumătate De ceas! Ori poate nu l-o fi găsit? Nu, dar e șchioapă... Crainici ai iubirii Ar trebui să fie gândurile, Căci gândurile sunt mai sprinteioare

67

Ca razele de soare care-alungă

De pe coline-ntunecate noaptea.

Nu-i ca și vântu-naripat Amorul

Și nu îi poartă oare căruciorul

Mici porumbițe cu-aripe ușoare?

Acuma-i, iată, soarele-a chindie

Și de la nouă pâ'n' acum, trei ore

Lungi au trecut, și ea tot să nu vie!

O, de-ar avea o inimă și-ntrânsa

Un sânge tânăr, ar zbura ca glonțul,

Și un glonț s-ar duce și-ar veni-napoi!

Bătrânii parcă n-au viață-n ei,

Trândavi și-nceți, ca plumbu-s reci și grei.

(*Intră doica și Petre*) O, Doamnei lat-o. Doică, l-ai găsit? Ce-aduci? Zi servitorului să plece.

DOICA

Așteaptă-mă la ușă, Petre! (*Petre iese*).

JULIETA

Ei,

Măicuțo? Doamne! Dar de ce te uiți Așa urât? O, chiar de-i tristă vestea Tu spune-o vesel, iar de este bună Nu mi-o strica c-o mutră-așa de acră!

DOICA

Of, nu mai pot! Așteaptă să răsuflu... Ce-am alergat!... Mă dor oasele toate!

JULIETA

Ți-aș da pe ale mele-n schimb pe vestea Ce mi-o aduci! O, spune-o, doică dragă! O, spune-o doică, dragă doică!

DOICA

Doamne!

Ce zor! Nu poți să mai aștepti defel? Vezi bine doar că nu mai am răsufllet?

JULIETA

Cum n-ai răsufllet când găsești răsufllet Să-mi spui mereu că nu mai ai răsufllet? De când tot spui de ce nu poți să-mi spui, Puteai să-mi fi și spus răspunsul lui! Răspunde: cum ți-e vestea? Bună? Rea?... Atât, și celelalte mai pe urmă. Dar spune-odată, spune, vai, și-mi curmă Neliniștea...

DOICA

Ei, rău ai nimerit-o! Ce te pricepi tu la bărbați! Romeo? O fi, nu-i vorbă, mai frumos la chip, La pulpe și la mâini și Ja picioare Ca ceilalți toți, deși nu se cuvine Să mai vorbim de astea, însă totuși Oricum ar fi, e fără asemănare; Curtenitor nu prea îi este felul, Dar aş putea sa jur că-i blând ca mielul! Hai, fata mea, la Dumnezeu te-nchină! Ia spune, ai mâncat azi la amiază?

JULIETA

Nu, nu! dar asta nu mă-nteresează, Ce-a zis el de logodnă? Scurt: ce-a zis?

DOICA

Vai, cum mă doare capul! Capul meu! Zvâcnește, parcă stă să mi se spargă! Aici mă ține-un junghi! Spinarea mea! Cum te înduri să mă tot porți pe drumuri! Din asta poate mi s-o trage moartea...

JULIETA

Ini pare foarte rău că nu ți-e bine Dar, doică dragă, spune-mi: Ce-a zis el?

DOICA

Romeo spune... ca un gentilom Cinstit, drăguț, bun, foarte cumsecade... Dar unde-i maică-ta?

JULIETA

Unde e mama?

Ei, înăuntrul! Unde vrei să fie?! Dar ce-alandala-i vorba ta: Romeo Un gentilom... Unde-i maică-ta?
DOICA

Te-ai supărat, hai! Maica ta, Hristoase! Poftim! Frumos îți stă! Asta-i pesemne, Leac pentru junghiul ce mă ține-n spate. Mergi singurică, draga mea, de-acum Când vei avea să mai trimiți o vorbă!

JULIETA

Ei, las-o! - Spune: Ce ți-a spus Romeo?.

DOICA

Ai voie azi să mergi la spovedanie?

JULIETA

Da.

DOICA

Du-te atunci la fratele Lorenzo. Te-așteaptă acolo-un mire ca să tacă Din tine o mireasă. Ia te uită Cum i se urcă sângele-n obraji! Și mai târziu i-or arde ca pojarul.

70

Mergi dar, și eu mă duc să caut scara,

Pe care se va cățăra tâlharul

La noapte, 'sus, în cuibul păsăricii...

Eu-s vita de povară, mă trufșesc

De dragul vostru numai, ziua-ntreagă.

Dar tu la noapte ai să porți povara...

Merg să mănânc. Tu mergi la mănăstire,

Cât mai în grabă.

JULIETA Da, dacă dragă! Mă duc, alerg, zbor către fericire! (*Ies*)

SCENA A VI-A

CHILIA FRA TELUI LORENZO

INTRĂ FRA TELE LORENZO ȘI ROMEO

LORENZO

Reverse-și Domnul harul sau ceresc Asupra-acestor mâini ce le unesc, Ca nici o grijă-n zilele ce vin Să nu ne mustre cugetul...

ROMEO

Amin!

Dar griji oricâte pot de-acum să vină Nu covârșesc plăcerea cea divină Când știu că Julieta e a mea!

Așează mâna ei în mâna mea, Unește-le, prin binecuvântare, Și moartea poate-apoi să mă sugrume,

Căci mi-am trăit norocul meu pe lume!

LORENZO

Asemeni patimi oarbe n-au norocul Să țină mult: ca pulberea și locul

71

Se mistuie-n întâia sărutare! Cât e de dulce mierea, tot dezgustă Pe-acela ce prea multă miere gustă, De-aceea nu fii lacom, nici prea dornic: Atunci numai norocul e statornic. Târziu acel ce-i prea grăbit s-alerge Ajunge, ca și-acel ce prea-ncet merge.

(*Intră Julieta*)

Privește-o! Piciorușele-i ușoare Nu lasă nici o umbră pe cărare. Cei ce iubesc pot să călătorească Pe funigiei ale căror fire Plutesc în aeru-ncropit de vară, Și **tot** nu cad — așa e de ușoară Deșertăciunea ce-o numim iubire!

JULIETA Bună seara, bunul meu duhovnic.

LORENZO

Romeo-ți mulțumește, fiica mea, Pentru-amândoi.

JULIETA

Îi mulțumesc și eu, Căci altfel mulțumirea-i în zadar.

ROMEO

Ah, Julieto, de-a-ntrecut măsura

Și bucuria ta, și dacă știi

Mai bine decât mine s-o descrii,

Atunci îmbălsămează tu cu gura

Văzduhul **tot**, și vocea ta sonoră

Să cânte-atunci visata fericire
Ce ne-o îmbie-această scumpă oră!

JULIETA

Simțirea mai bogată ca vorbirea,
Mai mândră-i de cuprins, ca de podoabă-i!
Doar cerșetorii pot să-și spuna-averea;
Dar dragostea mea plină de credință
E-așa de mare-ncât nu-i cu puțință
Să-i socotești măcar pe jumătate
Comorile...

LORENZO

Veniți, veniți cu mine,
Să facem slujba-așa cum se cuvine. Nu pot să vă îngădui singurei Cât timp nu face, prin cuvântul ei,
Biserica din voi un trup și-un suflet! (*Ies*)

72

ACTUL III

SCENA I

O PIAȚĂ PUBLICĂ

MERCUTIO, BENVOLIO, UN PAJ ȘI SERVITORI

BENVOLIO

Prietene, hai să plecăm acasă. E-o zi fierbinte, sunt dușmani pe strada, De-i întâlnim, se face sigur
sfadă: Pe-arșiță fierbe sângele nebun.

MERCUTIO

Apoi și tu-mi ești unul din aceia care, cum trece pragul unei cârciumi, bate cu spada-n masă și strigă:
«Dea Domnul să n-am nevoie de tine!» și-apoi, cum i s-a urcat la cap al doilea pahar, scoate spada la
cârciu-mar, fără să fie deloc nevoie, firește.

BENVOLIO

Sunt eu unul de-aceia?

MERCUTIO

Da, da. Ești un turbat de n-ai pereche în toată Italia, tot așa de pornit spre turbare, ca și de turbat în
pornirile tale!

BENVOLIO

Ei, și mai ce?

MERCUTIO

Zău, dacă ar mai fi unul ca tine, în curând n-am mai avea nici unul, pentru că v-ați ucide unul pe altul.
Mai, tu ești în stare să le sfădești cu cineva pentru că are în barbă un fir mai mult sau mai puțin ca line.
Te cerți cu altul care vinde castane, fiindcă ai ochi castanii. Ce alt ochi ar

74

putea să găsească asemenea pricini! C ca oul de gălbenuș, ^{șJ nu 0} Sată a tunlor tale. Te-a, ^{jegat de unu}
deșteptat câinele ^{care} dormea la soare croitor pentru că '££
înainte

*? ^ P^J- <*e gâlceava, ^{el SP^} din p^{ricina cer.}

£ f " ^ Pmtm că »* bUCIUC

A/s ■ . MERCUTIO

Moșia vieții? Ce prostie!

(*latrăT^yb**It Si alți câțiva)

BENVOLIO

^p ^e capul meu, iată, vin Capulejii!

ȘI Pe Calcaiu

Urmați-mă de-din voi!

Numai

MERCUTIO

n-a_m zor de ei!

-seara, signori! O vorbă cu unul

MERCUTIO in noi? Fu mai darnic: adaugă la vorbă

TYBALT

fac, de-mi dai prilejul.

MERCUTIO N-ai putea să N iei singur, fără sa ti-] dă

Mercutio, ții hangul

MERCUTIO

Hangul? Dar ce? Suntem noi lăutari? Dacă ții cu orice preț să fim lăutari, apoi îți voi asurzi urecMle numai cu note discordante! Iată arcușul meu; așteaptă, ai să vezi cum o să te facă sa joci. Mii de draci! Hangul!

BENVOLIO

Suntem în piața publică aici,

Ori căutați un loc mai liniștit;

De nu, deliberați cu sânge rece.

Sau să plecăm. Aci-s mulți gură-cască.

MERCUTIO

De-aceea au ei gură: ca s-o caște. Nu, nu mă mișc de dragul nimănuia! (*latră Romeo*)

TYBALT

Signore, mergi în pace, iată-mi omul!

MERCUTIO

M-aș spânzura de ți-ar purta livrea! Ieși pe teren și el te va urma: Acolo poate fi el omul tău!

TYBALT

Iubirea care ți-o nutresc, Romeo,

Mă face doar să-ți spun: Ești un nemernic!

ROMEO

Pricina ce mă face să-mi fii drag îmi stămpără mânia cuvenită Salutului tău, Tybalt. Nu-s nemernic.

Rămâi cu bine. Tu nu mă cunoști.

TYBALT

Ocară ce-mi făcuși n-o speli, băiete, Doar cu atât. întoarce-te. în gardă!

76

ROMEO

Dar nu te-am ocărat deloc, ți-o jur. Mi-ești drag mai mult decât ai bănui, Deci până ce vei ști tot ce mă face Să-ți fii prieten, bune Capulet -Un nume scump azi mie - mergi în pace!

MERCUTIO

Nu pot răbda atâta umilire!

Alia stoccata* va să biruiască. (*Trage spada*)

Hei, șoricare Tybalt, nu poștești?

TYBALT

Dar ce poștești tu, câine, de la mine?

MERCUTIO

Nimic, bunule prinț al pisicilor, nimic decât una din cele nouă vieți ale dumitale, pe care vreau să ți-o storc, și, după cum mă vei trata, să ți le târbăcesc și pe celelalte opt ce-ți mai rămân. Haide, trage spada de urechi afară, dacă nu vrei să ți le tai pe ale tale cu spada mea.

TYBALT

Sunt la plăcerea dumitale! (*Trage spada*)

ROMEO

Mercutio, întoarce-ți spada-n teacă.

MERCUTIO

Signore, știi acel faimos *passado*!

ROMEO

Aruncă-te Benvolio, -ntre ei! Tybalt! Mercutio! Nu vj-i rușine? Nelegiuire! Ducele-a oprit Bătăile pe străzile Veronei!

* *Alia stoccata*: lovitură cu vârful spadei (it.: termen folosit în scrimă).

Tybalt! Mercutio! Stați! (*Tybalt, pe sub brațul lui Romeo, rănește pe Mercutio și pleacă cu di săi*)

MERCUTIO

Vai, sunt rănit!

Ah, ciurma cadă pe-ale voastre case!... Nu l-am atins? Se duse?

BENVOLIO

Ești rănit?

MERCUTIO

M-a zgâriat cotoiul! M-a dat gata! Dar, drace! E de-ajuns... Unde mi-i pajul? Mișelule, dă fuga, ad-un doftor! (*Pajul pleacă*)

ROMEO

Prietene, n-ai grijă. Rana ta Nu poate fi așa de gravă.

MERCUTIO

Nu, nu e adâncă chiar ca o fântână, nici largă ca o ușă de biserică... dar e destul, ajunge. Întrebați mâini despre mine, și veți găsi că sunt un om foarte tăcut. Am încheiat-o, credeți-mă, cu gluma vieții...

Ciurma să vă mănânce casele voastre amândouă! Drace! Auzi, să mă zgârie de moarte, un câine, un chițoran, un guzgan, un cotoi! Un fanfaron, un mișel care miroase a condică de socoteli... Cine dracu te-a vârat între noi? Sub brațul tău am fost rănit, Romeo!

ROMEO

Crezusem că fac bine.

MERCUTIO

O, du-mă undeva-n vecini, Benvolio! Altcum leșin... Ciurma să vă mănânce! Casele voastre au făcut din mine

78

*, »« - , ROMEO

ai, tânărul acesta care este

u ducele de-a

Șicu_m

Romeo!

mi-asti

sețea ta

se întoarce) BENVOLIO

(Tybalt se întoarce)

” BENVOLIO

Se-ntoarce furiosul Tybalt.

ROMEO

blândețe!

*i i

mi l ^ <<neTM*nicu]»

l ^ datnCădsufletu» viteaz Jui Mercutio plutește încă

Deasupra capetelor noastre și L-așteaptă doar pe-al tău să-l însoțească: Ori tu, ori eu, de nu chiar amândoi îl vom urma!

TYBALT

Nenorocitele!

Tu doar i-ai fost tovarăș și se cade Tu să-l urmezi.

ROMEO

Aceasta hotărăscă! (*Se bat. Tybalt cade*)

BENVOLIO

Romeo, fugi! Poporul e-narmat. Tybalt ucis! Nu sta așa pierdut! Fugi, ducele la moarte te condamnă, De vei fi prins! Fugi! Fugi!

ROMEO Amar de mine! Sunt jucăria soartei!

BENVOLIO

Ce aștepti? (*Romeo pleacă. Vin cetățeni*)

UN CETĂȚEAN Hei, încotro fugi mișelul care Ucise pe Mercutio? Pe unde A apucat-o ucigașul Tybalt?

BENVOLIO

Acolo zace Tybalt!

80

UN CETĂȚEAN

> Ne urmează!

în numele principelui Veronei! (*Intră ducele cu suită, Montague, Capulet, soțiile lor și alții*)

DUCELE

Ce s-a făcut, unde-s nelegiuții Care-au stârnit iar sfada?

BENVOLIO

Nobil duce!

Eu pot să spun mai bine ca oricare Cum s-a-ntâmplat nenorocita luptă. Acel ce pe Mercutio-J ucise E-aici ucis de mâna lui Romeo.

CONTESA CAPULET

Tybalt, nepotul meu, nepot de frate! O, duce! O, nepoate! O, bărbate! O, frate, sângele tău curge!...

Duce, Fii drept și pentru sângele vărsat Jertfește sânge Montague!... Nepoate! Nepoate!

DUCELE

Spune tu, Benvolio: Cine-a stârnit acesta sfadă?

BENVOLIO

Tybalt,

Ucis aici de mâna lui Romeo.

Romeo i-a vorbit frumos, rugându-J

Să meargă-n pace și să-și schimbe gândul,

I-a spus chiar și de-nalta-va poruncă, Aceasta pe-un ton blând, și stând plecat, Privind senin, cercând să-mpace sfada; Dar **nu-mblânzi** pe Tybalt, ce s-aruncă

81

Orbiș* cu spada-n pieptul lui Mercutio; Acesta, atâțat, întoarce spada Spre a lui Tybalt, înlăturând c-un gest Plin de dispreț mortala lovitură, Spre-a i-o trimite înapoi lui Tybalt, A căruia iuțea i-o parează. Romeo striga tare: «Stați, prieteni! Opreți-vă!» Și vrând să-i despărtească, Mai repede ca vorba, brațul lui Dibaci abate armele fatale. Sub brațul său nenorocita spadă A lui Tybalt scrutează scumpa viață A bravului Mercutio. Tybalt fuge, Dar iar se-ntoarce la Romeo, care Acum nutrește dor de răzbunare. Ca fulgerul se-ncaieră, și până Să-i ti putut desparte, cade Tybalt, Romeo-atunci se-ntoarce și fugi; Pun capul meu zălog, de nu-i așa.

CONTESA CAPULET E înrudit cu Montague și minte; Se vede-aceasta chiar și din cuvinte. Vreo douăzeci aici se-ncaierară Și cel mai vrednic dintre ei să piară? O, duce, judecă, fii drept: pe Tybalt Romeo l-a ucis, Romeo moară!

DUCELE

Romeo l-a ucis pe Tybalt, care Ucise pe Mercutio... Dar cine Acum răscumpăra-va scumpu-i sânge?

MONTAGUE

O, nu Romeo, duce! Nu Romeo! El s-a jertfit pentru Mercutio.

* *Orbiș*. orbește, **nechibzuit**; (aici) cu **furie**, **nebunește**.

82

Tybalt era pierdut; Romeo, dacă Grăbi osânda lui, fu-n drept s-o facă.

DUCELE

Deoarece-a grăbit-o, îi impun Să plece fără preget în surghiun. Și pentru că m-ating azi și pe mine Urmările acestei uri haine, Stărpind chiar un vlăstar al casei mele, Voi lua măsuri, să resimțiți, prin ele, Ce mult această pierdere mă doare... Surd voi rămâne, tară îndurare La orice lacrimi, orice rugămintă: Deci nu mai stăruii de-aici înainte; Romeo, de nu vrea să-i sune ceasul Cel de pe urmă, să-și grăbească pasul. Blândețea, ce tratează cu sfială Pe criminali, e însăși criminală.

SCENA A II-A

O CAMERĂ ÎN CASA CAPULET'- JULBETA

JULIETA

O, galopați, sirepi* de foc, spre casa Lui Phoebus... un cârmaci ca Phaeton Cu bice v-ar goni către apus S-aducă grabnic noaptea înnorată. O, las' perdeaua, noapte-aducătoare De dragoste, ca ochii răi s-adoarmă Și, nevăzut, Romeo, fără larmă, Să se strecoare-n cuibul fericirii... Cei ce jertfesc pe-altarele iubirii Au drept lumină frumusețea lor,

Sirepi: fsireap, -ă, adjectiv, cu forma **regională** sirep, sireapă) despre cai: greu de strunit, năvalnic, năvălaș: în cazul de față, prin extensie, substantiv: armăsari, cai.

Și noaptea-i place orbului amor,
 O, vino, noapte tainică, matroană
 în haină-ntunecată, -n negru toată,
 Și-nvață-mă să pierd un joc prin care
 Voi câștiga un preț cu mult mai mare:
 în joc sunt doi boboci curați de fată...
 Cum se bate viu-n obrazu-mi feciorelnic
 Fricosul sânge! - O, acopere-l
 în mantia-ți neagra, până ce sfielnic
 întâi, se face îndrăzneț amorul,
 Nemaivăzând în dragoste o vină...
 O, vino, noapte; tu, Romeo, vino,
 Tu, zi în noapte; pe-aripele nopții
 Vei odihni mai alb ca fulgi ușori
 De nea pe negrul spate al unei ciori!
 O, vino, noapte bună, fermecată,
 Dă-mi pe Romeo-al meu, și când vreodată
 El va muri, tu să faci mii de stele
 Din trupul lui, care ar împodobi
 Atât de mândru bolta înstelată,
 Că lumea-ntreagă s-ar îndrăgosti
 De tine, noapte, - și-ngâmfatul soare
 N-ar mai afla pe nimeni să-l adoare!
 O casă mi-am durat iubirii mele,
 Dar n-am avut-o încă; sunt vândută,
 Dar nu s-a bucurat de mine nimeni.
 Și ah, așa de-ncet îmi trece ziua,
 Ca noaptea-ntr-un ajun de sărbătoare
 Copilului cu haine noi care
 Nu are încă voie să le-mbrace.
 Dar vine doica... O, aduce vești
 De la Romeo-al meu, și fiecine
 Romeo spune, este pentru mine
 Un sol ce-aduce glasuri îngerești.
 (*Intră doica cu o scară de frânghie*) Ei, doică? Zi, ce-i nou! Aceasta-i scara Ce ți-o dădu Romeo?

84

DOICA

Da, e scara!

(*Aruncă jos scara*)

JULIETA

Vai! Pentru ce-ți frângi mâinile? Ce ai?

DOICA

Amar de noi! E mort, e mort, e mort! Suntem pierdute, draga mea, pierdute! O, vai! S-a isprăvit! S-a dus! E mort!

JULIETA

Ce? Poate cerul fi așa de crud?

DOICA

Romeo, poate chiar când cerul nu! Romeo! Doamne cine-ar fi crezut! Romeo!

JULIETA

Ești un diavol, de mă chinui Așa? Asemeni chin cumplit ar face Să urle pe-osândiții din gheena! S-a omorât Romeo? Spune! Dacă E mort, zi: da; de nu, zi: nu! O vorbă Decide între chin și fericire!

DOICA

Cu ochii mei, vai, rana i-am văzut-o Aici la piept, - la pieptul lui viteaz! O, bietul trap însângerat, o, bietul Trup fără viață! Palid, palid, palid. Cum e cenușa și mânjit de sânge! Am leșinat când l-am

văzut așa.

JULIETA

Vai, frânge-te, tu inimă rămasă Pe drumuri! Ochi, intrați în închisoare, Lipsiți pe veci de razele de soare! Prefă-te, humă păcătoasă-n humă! Nu mai mișca... O, moarte, vino, du-mă Alături de Romeo, în sicriu!

DOICA

O, Tybalt! Tybalt! Bunul meu prieten! Viteze Tybalt! Mândre gentilom! De ce am mai trăit să te văd mort?

JULIETA

Ce-i vijelia asta care bate De pretutindeni? E ucis Romeo? Tybalt e mort? Tybalt, scumpul meu văr? Romeo, soțul și mai scump? Atunci Răsune surla zilei de apoi! Cine-ar trăi, vai, după aceștia doi?

DOICA

Tybalt e mort, Romeo surghiunit! Romeo l-a ucis și e-n surghiun!

JULIETA

O, Doamne! Doamne! Mâna lui Romeo Făcu să curgă sângele...

DOICA

Așa!

Amar de noi! Ea l-a vărsat, - ea, ea!

JULIETA

O inimă de șarpe-n ochi de floare? A stat vreun zmeu într-un palat mai falnic? Frumos tiran! Demon cu chip de înger!

86

Șoim (ară gheare! MieJ_{CU} colți de J_{UD} **Canalie** cu chip dumnezeiesc! ^P

De-a dreptu-ntors tot ce fi n*r Sfânt blestemat! Miî ^T

Când a, sădit acest demonic suflet În raiul pieritor al unui trup **Așa** de dulce? A mai fost ^{Vreo carte} **Așa** frumos legată **și** ^{ma_i pil_l} **De urâtenii? Câtă-nșelăciu_{ne}** Într-un castel așa strălucitor!

^{DOIC} **A**

JULIETA

^{Arz} **H** limba

JULIETA

^{V0rbi}

0** aici: băutură ,,

'are, rachiu.

87

Sărmane soț, te-ar cuvânta de bine Când chiar și eu, de patru ore-abia Femeia ta, te-acopăr de rușine! Dar, răule, de ce-ai ucis pe Tybalt? Fiindcă el voia să te ucidă! Întoarce-vă-ți, o lacrimi, la izvor; Tributul vostru-l datorăți durerii Și din greșeală-l dați voi bucuriei! Trăiește soțul meu care-a ucis Pe Tybalt, care vruse să-l ucidă! Atunci e bine: pentru ce mai plâng? Am auzit o vorbă mai cumplită Decât că Tybalt e ucis, o vorbă Ce mă sugrumă: de-aș putea s-o uit! Dar ea-mi apasă gândul cum apasă Păcatul gândul unui păcătos! Ah, vorba: «surghiunit», «e în surghiun», Omoară zece mii de Tybalți! Moartea Acestuia era destulă jale! De este drept că o nenorocire Nu vine niciodată singură, Ci trage după ea și alți tovarăși, De ce cu vestea: «Tybalt este mort» Ea nu mi-a spus: e tata, mama sau Sunt amândoi - durerea mi-ar fi fost La fel de mare... Dar să-mi spună după: «Tybalt e mort» - «Romeo e-n surghiun», Rostind aceasta, tata, mama, Tybalt, Romeo, Julieta - toți sunt morți! «Romeo surghiunit», acest cuvânt Nu poate să-l cuprindă nici un gând, Un lucru tară țință, fără scop... O, numai-n moarte aș putea să-ngrop Durerea mea și nu-i cuvânt s-o spună. Dar unde-i mama, tata, doică bună?

88

DOICA

Plâng și bocesc pe Tybalt. Vrei să-i vezi? Te duc la ei.

JULIETA Cu lacrimile lor îi spală rana. Ale mele însă, Când ale lor se vor usca, vor plânge Surghiunul lui Romeo-al meu. Ia scara. Sărmană scară, cum te-a înșelat, Ca și pe mine, soarta lui Romeo! Te socoteam că-i vei deschide drum Spre patul meu, și mor mireasă-acum,

Și văduvă fecioară; mi-a fost dat

în patul nunții mele nepătat,

Nu Romeo, ci doar cumplita moarte
De fecioria mea să aibă parte.

DOICA

Mergi în iatac, ți-aduc eu pe Romeo Ca să te mângâie. Știu unde este, Romeo-al tău va fi aici deseară,
El este-ascuns la fratele Lorenzo.

JULIETA

Găsește-mi-l și dă-i acest inel, Și spune-i sa alerge scumpul meu, Aici, la cea din urmă despărțire.

SCENA A ITI-A

,LO

CHILIA

LORENZO

Romeo, vino! Vino, om fricos! Restriștea grea s-a-ndrăgostit de tine Și cu ursita rea ești logodit.

ÎEO

89

ROMEO

Ce veste, tată? Prințul ce osândă Mi-a dat? Cum se numește oare noua Nenorocire care mă pândește Și n-o știu încă?

LORENZO

Ești așa deprins,

O, fiule, cu-acești tovarăși jalnici, Că nu mă tem să-ți spun osânda lui.

ROMEO

Nu e osânda zilei de apoi?

EORENZO

Îți dete o pedeapsă mai ușoară:

Nu moartea trupului, ci doar surghiunul.

ROMEO

Surghiunul? Fie-ți milă, spune: moartea! Surghiunul e mai fioros ca moartea. O, nu mai spune vorba de «surghiun».

LORENZO

Ești numai din Verona surghiunit Și lumea-i largă, mare.

ROMEO

Nicăierea

Nu-i lume în afară de Verona! Ci numai chinul veșnic, iadul doar. Gonit de-aici, sunt izgonit din lume, Și-acest surghiun e moartea: tu, de-aceea îi dai un nume fals. Zicând surghiun Cu bardă de-aur îmi retezi tu capul, Zâmbind de gluma care mă ucide!

90

LORENZO

O, greu păcat! O, nerecunoștința! Greșeala-ți după legi înseamnă moarte Și pentru tine numai, bunul duce Nesocotește legile, schimbând Această neagră vorbă în surghiun... Nu vezi aici înalta-i îndurare?

ROMEO

Nu îndurare, chin numai. E cerul

Aici, unde trăiește Julieta,

Și-oricare câine, mătă, șoricel,

Cel mai nevrednic chiar în cer trăiește

Și poate s-o privească-n față - numai

Romeo nu! Mai multă trecere,

Mai multe drepturi și mai multă cinste

Au muștele de hoit, decât Romeo!

Căci ele pot atinge-acele albe

Minuni de scumpe mâini și pot să fure

Cereasca fericire de pe buze-i,

Ce se-nroșesc cu focul cel vestalic,

Ca de-un păcat al sărutării date.

Aceasta pot chiar muștele s-o facă,

Eu însă nu, eu trebuie să fug, -

Sunt liberi toți, doar eu sunt surghiunit.
Și tot mai spui că nu-i surghiunul moarte.
N-ai vreo otravă, vr-un pumnal tăios,
Un chip de-a mă ucide-oricât de josnic,
Dar - surghiunit? O, mort, nu surghiunit!
Călugăre, cei blestemați în iaduri
Rostesc urlând acest cuvânt, - n-ai suflet
Tu, omul sfânt, tu sfetnicul cucernic,
Duhovnicul și bunul meu prieten,
De mă zdrobești cu-acest cuvânt «surghiun»?

LORENZO

Nebun cu mintea de copil! Ascultă!...

91

ROMEO

Vrei să vorbești iar tot despre surghiun!

LORENZO

Ba vreau să-ți dau o armă împotriva-i.

Filosofia, laptele cel dulce

Al celor oropsiți, te va hrăni

Și te va mângâia-n surghiunul tău!

ROMEO

Iar spui «surghiun»? Ci dă-o la pustia

Filosofia! Când filosofia

Nu poate să creeze-o Julietă,

Să mute-orașul, nici să schimbe-osânda,

Atunci ea nu e bună de nimica,

Ea n-are rost, nu-mi mai vorbi de ea.

LORENZO

Văd bine că nebunii n-au urechi!

ROMEO

La ce? Când înțelepții nu au ochi?

LORENZO

Stai să vorbim puțin de starea ta.

ROMEO

Nu poți vorbi de ceea ce nu simți. De-ai fi ca mine tânăr; .Iulieta Iubita ta, de-un ceas a ta soție Și Tybalt mort, îndrăgostit ca mine, Ca mine surghiunit: atunci, da, Ca mine ai vorbi, ți-ai smulge părul, Te-ai arunca pe jos ca mine-acum, Spre a-ți lua măsură pentru groapă!... *(Bate la ușă)*

LORENZO

Sus!... Bate cineva... Ascunde-te, Romeo!

ROMEO

Nu, decât doar dacă ceața Suspinelor acestei inimi poate De ochii curioși să mă ferească. *(Bate din nou)*

LORENZO

Auzi?... Iar a bătut?... Cine-i acolo? Ridică-te, Romeo... Te vor prinde... Sus!... Iute! în odaia mea de lucru! îndată... viu... Ce nebunie, Doamne! Da, viu... viu... Cine bate-așa de tare? De unde ești?... Ce vrei?

DOICA

Dă-mi drumu-n casă. Și spun atunci: domnița Julieta, Stăpâna, m-a trimis...

LORENZO

Bine-ai venit! *(Intră doica)*

DOICA

O, taică sfinte! Spune-mi, taică sfinte, Romeo, soțul doamnei mele, unde-i?

LORENZO

Colea, trântit pe scânduri, beat de lacrimi!

DOICA

Aidoma cu doamna mea, săracu'! Aidoma!

93

LORENZO

O, înrudire-a jalei!

DOICA

Aidoma ca el și dânsa zace:

Se zbate, geme; geme și se zbate...

Hai, scoală, scoală, dacă ești bărbat!

Ridică-te de dragul Julietei!

Se poate să te pierzi așa cu firea?

ROMEO

Vai, doică!

DOICA

Moartea pune cap la toate.

ROMEO

Vorbeai de Julieta mea? Ce face? Nu mă blestemă ca pe-un ucigaș -Că am pătat c-un sânge-așa de scump Copilăria fericirii noastre? O, unde e, ce face și ce zice, Ce spune dulcea, tainica-mi soție De biata noastră dragoste sfărmată?

DOICA

Nimic nu spune, plânge și iar plânge, Cade pe pat, apoi iar se ridică Și strigă: Tybalt! Strigă-apoi:

Romeo! Și cade iar...

ROMEO

De parcă numele-i Ar scapără din arma ucigașă Și-ar omorî-o, cum l-a omorât Cu brațul lui pe Tybalt... Călugăre, Știi tu în care mârșav loc ascunde

Acest schelet numele meu? O, spune-mi, Vreau să stârpesc dușmanul în viespar!

LORENZO

Oprește mâna ta nelegiuită!

Bărbat ești tu? - «Da» trupul tău răspunde,

Dar femeiesc ți-e plânsul și pornirea-ți

SaJbatecă-i de fiară fără minte!

Chip de bărbat cu suflet de femeie,

Amestec monstruos din amândouă,

Tu mă-nspaimânti! Mă jur pe rasa mea!

Credeam că ai un strop de judecată!

L-ai omorât pe Tybalt? Vrei acum

Prin ura ta nebună împotriva-ți

Să te omori tu însuși și s-omori

Femeia ce prin tine doar trăiește?

De ce să ocărăști pământul, cerul

Și nașterea-ți? în tine câteșitrele

Unitu-s-au și vrei să le stârpești?

O, dar tu pângărești fără rușine

Iubire, frumusețe, spirit, tot

Ce ai, ca un netrebnic cămătar,

în loc să-ți faci din ele o podoabă.

Căci trupul tău e-un searbăd chip de ceară,

Dacă-i lipsit de-un suflet de bărbat.

Iubirea ta-i sper/ură, dac-omoară

Pe aceea căreia i-ai jurat credință;

Și spiritul, ce-ar trebui să fie
Podoaba trupului și a iubirii,
Nepricepând cum să se poarte-n viață,
Ia foc din vina neghiobiei tale
Ca pulberea de pușcă-n punga unui
Soldat nesăbuit, și să te ucizi
Cu ceea ce ți-i dat ca să te aperi.
Ridică-te, fii om: căci Julieta
Trăiește, ea, de dragul cărei' tu
Zăceai ca mort: și-aceasta e-un noroc.

94

95

Pe tine Tybalt vru să te ucidă,
Tu l-ai ucis: și-aceasta-i iar noroc.
Prietenă ți-e legea, că-ndulcește
Osânda morții în surghiun, și-aceasta
Nu-i mai puțin noroc. De pretutindeni
Te-mbie fericire, însă tu,
Ca un copil cu toane, alintat,
Te cerți cu soarta și iubirea ta:
Ia seama că așa, sfârșești urât.
Mergi de-ți găsește cum ați hotărât,
Iubita, urcă în iatacul ei
Și mângâie-o, dar n-aștepta străjerii
Să prindă veste, până ce să pleci,
Că nu mai vii în Mantaua în veci,
Acolo unde cată să rămâi
Pân' ce-om găsi prilejul potrivit
De-a da-n vileag a voastră cununie
Și-a împăca pe-ai voștri implorând
Iertarea de la ducele, și când,
Te vei re-ntoarce-apoi de mii de ori
Mai fericit, de cum pleci azi de trist...
Tu, doică, du-te, du-te înainte,
Salută pe stăpâna ta din parte-mi
Și spune-i să trimită la culcare
Pe toți ai casei, un prilej de care
Sunt bucuroși, că-s toți zdrobiți de jale...
Romeo te urmează...

DOICA

O, toată noaptea-aș fi putut să stau S-aud așa povețe înțelepte! (*către Romeo*) Mă duc să-i spun
stăpânei să te-aștepte.

ROMEO

Da, du-te și să-i spui prea dulcei mele Să **fie** gata să mă dojenească.

96

DOICA

Poftim inelul care mi l-a dat Stăpâna pentru dumneata, signore, Grăbește-te și vezi sa nu-ntârzii...
(*Doica pleacă*).

ROMEO

Ah, simt că viața-ncepe-a se trezi Din nou în mine...

LORENZO

Du-te... Noapte bună! Și nu uita că viața ta e-n joc: Sau pleacă mai-nainte ca să fie Schimbată straja
sau, de nu, în zori, Schimbat de haine; și rămâi pe urmă La Mantaua în liniște. Eu caut Pe servitorul
tău ce-ți va aduce Din vreme-n vreme orice veste care Te poate bucura... Acuma du-te! Dă-mi mâna...
Noapte bună!...

ROMEO

Ah, mă cheamă O fericire mai presus de toate, Altminteri n-aș pleca așa de iute Decât cu întristare de la tine. Rămâi cu bine.

SCENA A IV-A

O CAMERĂ ÎN CASA CAPULET, CONTESA

A , CAPULET

A **foșt** o-mprejurare-așa de tristă Ca n-am avut răgaz, **iubite** conte

97

Să prevestim copila. Ea ținea Nespus de mult la vărul ei Tybalt. Și eu... Dar omul s-a născut să moară. Acu-i târziu; - ea nu se mai coboară; Plăcerea doar de-a sta cu dumneata, Mă ține treaz, altminterea de-un ceas Eram în pat.

PARIS

Firește vremea morții Nu-i vremea priincioasă* de pețire. Contesă, noapte bună... și-ale mele Omagii fiicei voastre...

CONTESA CAPULET

Măine sper

Să pot vorbi cu ea: în noaptea-aceasta Prea-i zăvorâtă în durerea ei.

CONTELE

Sir Paris, eu aș pune rămașag Că fata mea te are foarte drag, In toate-o știu supusă și cuminte...

Nevastă, treci la ea mai înainte De-a te culca, și spune-i de iubirea Lui Paris, și să-i spui, ia seama bine, Pe miercurea ce vine... Ce-avem azi?

PARIS

Luni, nobil conte...

CAPULET

Luni... așa! așa!

Prea bine... Miercuri prea ar fi devreme!... Să zicem joi... Să-i spui atunci ca joi

* *Priincios*: (pop.) prielnic, favorabil. 98

O va conduce Paris Ja altar.

Hai, conte? Graba aceasta îți convine?

O facem pe tăcute între noi

Și câțiva cunoscuți, căci înțelegi,

E proaspăt încă doliul, și poate

S-ar crede că la ruda noastră Tybalt

N-am prea ținut, de facem nuntă mare...

Vreo șase-șapte oaspeți, prin urmare,

Și e de-ajuns... Cum ți se pare joi?

PARIS

Aș vrea să fie, conte, joi, chiar mâine.

CAPULET

Bun, așadar pe joi, am zis, rămâne.

Nevastă, înainte de culcare

Treci pe la Julieta și îi spune

Să fie gata pentru ziua nunții... Mergi sănătos, iubite conte... Hei! Lumină în iatacul meu! O, Doamne,

E-așa târziu că poate să se spună Curând că e devreme... Noapte bună! (*Ies*)

SCENA A V-A

IATACUL LULIETEI ROMEO ȘI JULIETA LA FEREASTRĂ

JULIETA

Vrei să și pleci? Departe-i ziua încă!

Privighetoarea fu, nu ciocârlia

Ce-ți săgeta auzul sperios.

Ea cântă noaptea coala, între rodii...

O, crede-mă, iubitul meu, a fost

Privighetoarea...

99

ROMEO

Ciocârlia fu...

Ea, care-i solul dimineții, nu Privighetoarea... Vezi, iubita mea, Lumina cea pizmașă ce tivește* Și norii îi desparte-n răsărit. Și-a mistuit opaițele noaptea, Pe culmile ce fumegă răsare Voioasa zi... Atârnă de plecare Viața mea. Întârzierea-i moarte!

JULIETA

O, nu-i lumina zilei, nu-i, iubite, E-un meteor ce soarele-l trimite Ca purtător de torță-n noaptea-aceasta, Să-ți lumineze-n drum spre Mantaia!.. Rămâi dar: nu-i nevoie să pleci încă...

ROMEO

Da, lasă-i să mă prindă și să mor! Mor împăcat, fiindcă tu mi-o ceri! Nu-i ochiul dimineții-n zarea sură, E-un pal reflex al frumuseții Cynthiei; Nu-i ciocârlia ale cărei triluri Departe peste capetele noastre Fac să răsună bolțile albastre! Plecarea-i cea mai groaznică durere, Zăbava-i fericire... Vino, moarte, O, vino, dacă Julieta cere... Iubito, nu-i așa? Hai să vorbim, Să povestim, - că ziua e departe.

JULIETA

E zi, e zi! Fugi! Du-te. Pleacă-n pripă E glasul ciocârliei care țipă

* *A tivi*: (aici) a mărgini, a contura, a desena contururile cu altă culoare. 100

Așa strident în note ascuțite... Spuneai că-n glasul ei e armonie?... ' Dar nu-i, deoarece el ne dezbină...

[mtm0U^.

Și se mai spune despre ciocârlie

Că ea cu hâda broască-și schimbă ochii ?

De ce nu ar schimba mai bine glasul!

Că ea te smulge, vai, de lângă mine...

Și chiotele ei, când ziua vine,

Te-alunga ca un corn de vânătoare...

O, du-te!... S-a făcut lumină mare,

Tot mai lumina...

ROMEO

Cum? Tot mai lumină! Tot mai pustiu și tot mai întuneric!... (*Intră doica*)

'EȚEA1 vN GOG/V

Stăpâna!

Ce-i?

DOICA JULIETA

DOICA

Doamna contesă...

JULIETA

DOICA

sus.latme... Luat, seama Copii, ca lumea-ncepe-a se trezi Prin casa...

(*Iese*)

JULIETA

Zboară, viața, intra, zi!

Mama?

820105

101

ROMEO

Cobor: o sărutare, cea din urmă! (*Coboară*)

JULIETA

O, te-ai și dus?... Te-ai dus, iubitul meu, Amic și soț! Romeo, dă-mi de știre In fiecare ceas de peste zi! O clipă chiar cuprinde multe zile; Ah, socotind așa, voi fi bătrână, Pân' voi vedea iar pe Romeo-al meu!

ROMEO

Rămâi cu bine! îmi voi da silința Să ai din parte-mi, adorato, știri...

JULIETA

O, crezi că ne vom mai vedea vreodată!

ROMEO

Nu mă-ndoiesc și toată suferința Ne va sluji spre sfinte amintiri...

JULIETA

O, Doamne, am urâte presimțiri... îmi pare, cum te văd, acolo, jos, Că zaci în fundul unei groape, mort... Ești palid tu, ori ochiul mă înșală?

ROMEO

Și tu, iubito-mi pari așa de pală: Durerea e ce sângele ni-l bea... (*Iese*).

JULIETA

Norocule! tu treci drept nestatornic, Dar dacă ești așa, o, ce vei face Cu el așa de credincios și dornic?

Fii nestatornic așadar, noroace! Să pot spera ca nu-J vei ține mult Și mi-l trimiți iar înapoi...

CONTESA CAPULET (*Dinăuntru*)

Ești trează. Copila mea?

JULIETA Cine mă strigă? Mama?

La oră-așa târzie ea veghează,

Ori s-a trezit așa de timpuriu?

Dar ce-o aduce oare acum la mine? (*Intră contesa Capulet*)

CONTESA CAPULET Ce faci tu, Julieto?

JULIETA Nu mi-e bine.

CONTESA

Tot mai bocești pe vărul tău? Cu lacrimi Ai vrea să-l scoți din groapă și să-l speli? Chiar de-ai putea, nu poți să-l mai învii, Deci lasă jalea, care-i o dovadă De multă dragoste, prea multă jale Arată însă-o minte cam neroadă.

JULIETA Ma doare, mamă, lasă-mă să-l plâng!

CONTESA

Te doare, însă n-o să-l mai Pe cel pierdut...

revezi

102

103

JULIETA

Nespus de mult mă doare, De-aceea vreau sa plâng fără-ncetare!

CONTESA

Copila mea, nu-l plângi atât pe el, Ci pentru că e încă viu mișelul Ce l-a ucis pe Tybalt!

JULIETA

Ce mișel?

CONTESA

Romeo!

^ JULIETA (*aparte*) între un mișel și el

Sunt depărtări de leghe! (*tare*)

Dumnezeu

Să-l ierte-așa precum îl iert și eu!

Și tot nu-i om pe lume să mă facă

Mai mult ca el să plâng...

CONTESA

Desigur, dacă Trăiește încă-acel nelegiuit...

JULIETA

Da, dac-aceste mâini nu-l pot ajunge! Oh, singură aș vrea să mă răzbun!

CONTESA

N-ai grijă, că-l ajunge răzbunarea! Să nu mai plângi. Trimit pe cineva La Mantaua, unde-i ascuns fugarul Și-acela-i va sluji* o băutură,

* *Va sluji*: (aici) va oferi, va servi. 104

Ce-l va porni pe urmele lui Tybalt,
Cât mai curând... și-atunci vei fi-mpăcată.

JULIETA

Nu pot fi împăcată-n adevăr Eu cu Romeo, dacă... nu-l văd... mort Mi-e sufletul de jale după Tybalt!...
Ah, de-ai putea găsi pe unul care Să-i dea otrava, eu cu mâna mea Aș mesteca-o, mamă, ca Romeo S-
adoarmă-n pace-ndată ce-o lua-o. Cât sufăr, vai, când îi aud de nume, Și că nu pot s-alerg și să-l
găsesc Și să-mi răzbun iubirea ce-o purtam Iubitului meu văr, pe trupul celui Ce l-a ucis...

CONTESA

Găsește tu mijlocul, Eu omul îl găsesc de bună seama. Și-acum ți-aduc o veste bună, fată!

JULIETA

în vremi așa de triste e-așteptată

Cu drag o veste bună. Spune-o mamă!

CONTESA

Copila mea iubită, ai un tată Prevăzător: dorind să-ți risipească Tristețea cruntă-a zilelor aceste, A pus
la cale-așa, fără de veste, O sărbătoare veselă la care Nu te-ai gândit, nici mie nu-mi trecea Măcar prin
minte...

JULIETA

O, ce bine-mi pare! Și când e, mamă, vesela serbare?

105

CONTESA

Nu mai departe decât joi, copilă, Veni-va mândrul, tânărul, frumosul Și nobilul sir Paris să te ducă Pe
tine, ca mireasă fericită, în Domul lui San-Piedro la altar.

JULIETA

Nu, mă jur pe Domul lui San Piedro Și pe San Piedro chiar, n-o să mă ducă Mireasă fericită la altar!
Mă mir de-atâta zor să iau de soț, Pe-un om ce n-a venit să-mi ceară mâna! Să-i spui iubitului meu
domn și tată, Că încă nu-s de măritat, și dacă Ar fi să mă mărit, vă jur, mai bine Iau pe Romeo, ce-l
urăsc, cum știți, Decât pe Paris. Iat-o noutate în adevăr!

CONTESA

Uite-l pe tatăl tău!

Poți deci să-i spui tu însăși și-o să vezi Ce bucurie-i faci cu spusa ta.

(*Intră contele Capulet*)

CAPULET

Când soarele apune, pică rouă; La moartea însă a băiatului Fratelui meu, tot plouă și iar plouă! Ești
streășină, copilă? Tot în lacrimi? Și tot potop? - Din mica ta făptură închipui mare, barcă și-uragan,
Căci ochii tăi într-una au reflex Și flux ca marea... Barca-i trupul tău, Ce-noată-n val de sare...

Uraganul Oftărilor cu lacrimile tale,

106

Luptând tară de preget, vor zdrobi, De nu s-alină tot ca prin minune, Sărmanu-ți trup bătut de-așa
furtună... Cum stăm, nevastă? Ai? I-ai spus copilei Ce-am pus la cale?

CONTESA Da, dar ea nu vrea. Îți foarte mulțumește. Vrea mai bine Să fie logodită cu mormântul.

CAPULET

Femeie, nu-nțeleg, nu te-nțeleg.

Ce? Cum nu vrea? Asta-i recunoștință?

Nu-i mândră, nu se simte fericită,

Nevrednica de ea, c-am izbutit

Sa-i dăm de soț un om așa de vrednic?

JULIETA

Nu-s mândră, însă recunoscătoare Ca v-ați gândit. Eu mândră n-aș putea Să fiu în veci de ceea ce
urăsc; Dar pentru ura însăși, când purcede Din dragoste, sunt recunoscătoare.

CAPULET

I-auzi! I-auzi! Ce vorbe mari! Ce-i asta?

«Nu mândră», «recunoscătoare» și

«Nu-s recunoscătoare»... Ia ascultă!

Nu-mi face nazuri... mă-nțelegi, fetico?

Gătește-ți piciorușele mai bine

Să mergi cu Paris joia care vine

La Domul lui San Piedro, căci altfel

Am să te duc pe targa pân-acolo!

Să pleci din ochii-mi, spurcăciune! Pleacă,

Nerușinata, chip de ceara! Du-te!

107

CONTESA Vai, ți-ai ieșit din minți, bătrâne!'

JULIETA

Tata,

Cad în genunchi și te implor, ascultă, îndură-te, o vorbă numai!

CAPULET

Du-te

Și spânzură-te, cap fără de minte! Ți-o spun: joi la biserică!... De nu, Să piei din ochii mei pe totdeauna! Nu spune, nu vorbi, nu mai răspunde! Taci. Mă mănâncă palma... Ei, nevastă, Ne fereceam că Dumnezeu ne dă O fată numai, dar acum vedem Că e prea mult și una, și-i blestem Să-ți deie Dumnezeu astfel de fete! Piei, ticăloaso!

DOICA

Dumnezeu s-o ție, Dar nu-i frumos s-o cerți așa, stăpâne!

CAPULET

De ce, mă rog, cucoană-nțelepciune? Cumătră prevedere, taci din gură! Mergi și le spune astea la cumetre!

DOICA

Dar ce spun eu așa de rău? N-am voie Nici să vorbesc?

CONTESA

CAPULET

ână javră, ta< Nu-i vreme-acuma de tocat palavre!

Bătrână javră, taci!

Ești prea aprins!

CAPULET Of, Dumnezeule!

Pe legea mea, mă scoate din sărite. Zi, noapte, orișunde, orișicând, Veghind, muncind, am fost mereu cu gândul S-o fericesc și i-am găsit acum O rudă chiar a casei princiare, Frumos și tânăr, neam ales și mare Și plin de însușiri cavalierești, Un om cum n-ai altcum să ți-l dorești, Și vine-acum acest copil netot Și-n loc să zică: «bogdaproste, soartă» Ea zice: «Eu nu vreau bărbat, nu pot Să mă mărit. Prea tânără-s. Mă iartă». Nu vrei să te măriți? Nu? Foarte bine! Mergi unde-ți place! Nu mai sta la mine! Să știi că nu glumesc! E-aproape joia: De vrei să fii cuminte, să-mi faci voia, Vei lua pe Paris de bărbat, de nu, Mergi, umblă la cerșit și mori pe drumuri, Nu vreau să știu nimic, ți-o spun curat: Nimic nu-ți las din tot ce am. Gândește Și crede că mă țin de ce-am jurat. (*Pleacă*)

JULIETA

Și nu e milă-acolo sus, în ceruri Ca să privească-n jalea mea adâncă? O, dulce mamă, nu mă izgoniți! O lună doar, o săptămână încă... Sau patul meu de nuntă mi-l gătiți în groapa neagră unde Tybalt zace!...

109

108

CONTESA

Cu mine nu vorbi, eu n-am ce-ți face; Fă ce poștești. Cu tine-am încheiat-o. (*Pleacă*)

JULIETA

O, Doamne, doică, spune ce să fac? Bărbatul meu e pe pământ, și-n ceruri Credința mea. Cum ar putea credința Să se întorcă iarăși pe pământ, Când soțul meu, nepărăsind pământul, Din ceruri n-o trimite?

Spune, doică! Ajută-mă! Vai, cum se-ndură cerul Să-mpovăreze-o gingașă ființă Cu-atât amar și atâta suferință? O, zi-mi o vorbă bună! N-ai nici una? N-ai nici o mângâiere?

DOICA

Iată una:

Romeo-i dus și mii sunt împotriva-i; El nu se poate-ntoarce, spre-a te cere Și, dac-o face, într-ascuns doar poate. Așa stând lucrul deci, sunt de părere Să iai pe mândrul conte de bărbat. O, e un gentilom draguț. Romeo Pe lângă el e-o zdreanță. Șoimul n-are Ochi mai frumos, mai limpede, mai verde, Ca Paris, fata mea. Afurisită Să fiu, de nu vei fi mai fericită Cu-al doilea, pentru că-i mult mai bine Ca cel dintâi, ori dacă nu, oricum Romeo doar e mort, e ca și mort, Căci el, deși trăiește, nu te are!

JULIETA

Vorbești din inimă?

110

dU> sa ma

DOICA

Și din suflet! Dumnezeu!

JULIETA

Amin!

Ce-ai spus?

DOICA

JULIETA

M-ai mângâiat nevoie mare. Te du și spune mamei că mă duc La fratele Lorenzo, ca să cer Iertare că l-am supărat pe tata, Și ca să-mi deie sfântul dezlegarea...

DOICA

Prea bine faci! Mă duc. Mă duc. Sunt gata. (*Pleacă*)

JULIETA (*Singură*) Bătrână blestemată, îndrăcită! E vreun păcat mai mare ca acesta De-a mă-ndemna să-mi calc acum cuvântul, Sau să-mi bârfesc cu mii de-ocări bărbatul, Pe care-l preamărea aceeași gură De mii de ori?... în lături, sfetnic rău! Nu mai ascult de sfaturile tale. La schimnic poate afla ajutor, De nu, o, Doamne, dă-mi puteri să mor! (*Iese*)
în chilioara mea...

112

ACTUL IV

SCENA I

CHILIA FRA TELUI LORENZO - LORENZO ȘI PARIS

LORENZO

Pe joi spuneți? E prea scurt termen, conte.

PARIS

E tata socru care vrea așa:

Nu vreau prin amânări să-i stâmpăr graba.

LORENZO

Spuneți că nu știți încă voia fetei. Acesta nu e drumul drept, nu-mi place.

PARIS

Ea-și plânge încă vărul, și de-aceea ^

Nu i-am vorbit prea multe de iubire, Nu râde-n casa lacrimilor Venus. Dar tată] ei, intrat la griji, văzând-o Așa de stăpânită de durere, Prevăzător, vrea să grăbească nunta, Spre-a potoli acest potop de lacrimi, Și toate câte-acu-n singurătate O dor, vor tî-n curând înlăturate Intrând în lume... Iată ce ne face Să n-amânăm această cununie...

LORENZO (*Aparte*) O, de n-aș ști de ce trebuie amânată!

(*Tare*) Privește, conte, vine domnișoara

W

Soția mea!

(*Intră Julieta*)

PARIS

Bine-ai venit

JULIETA Signore, poate fi Aceasta numai după cununie.

PARIS

Joi, poate - aceasta trebuie să fie!

Ce trebuie va fi.

JULIETA

LORENZO

Fără-ndoială

„ . PARIS

Veniți la schimnic pentru spovedire?

JULIETA

De-aș da răspuns, m-aș spovedi chiar vouă.

PARIS Sa **nu-i** ascundeți dacă vă sunt drag.

JULIETA La-rm este drag eu vouă nu v-ascund.

PARIS

Nici lui nu-i veți ascunde că vi-s drag.

JULIETA

Dac-o voi spune-o când veți fi plecat t mai de preț de cum v-aș spune-o-n'față

PARIS

Vai, fața ta, sărmana, e brăzdată De lacrimi.

JULIETA

Totuși lacrimile mele N-au nici un merit: fața mea avea Un merit foarte mic și tară ele.

PARIS

Acest răspuns îi face rău mai mult Ca lacrimile...

JULIETA Nu-i o calomnie, E adevărul ce mi-l spun în față.

PARIS A mea e fața ce-o calomniezi...

JULIETA

Se poate, căci ea nu-i a mea...

(Către Lorenzo)

Ce crezi,

Ai vreme-acum, cucernicul meu tată, Ori mai târziu să viu, pe la vecernie?

LORENZO

Am vreme-acum, fiica mea-ntristată! Fii bun signore, și ne lasă singuri.

PARIS

O, mă ferească Dumnezeu să tulbur Evlavia... Joi, Julieta, viu; Primește-această sfântă sărutare.

(Pleacă)

JULIETA

Închide ușa, și pe urmă, vino Să plângi cu **mine**; toate s-au sfârșit!

LORENZO

Ah, Julieta, știi amarul tău;

Da, l-am aliat și sunt ca scos din fire.

Tu trebuie, și fără-ntârziere,

Joi să-nsoțești pe Paris la altar.

JULIETA

Nu-mi spune, tată, c-ai aflat aceasta, De nu-mi poți spune și cum s-o împiedic, De nu-i în stare-nțelepciunea ta Să-mi vină-n ajutor, atunci aprobă înțelepciunea hotărârii mele: Acest pumnal mă mântuie de toate! Căci Dumnezeu uni inima mea Cu-a lui Romeo, tu a noastre mâini; Și mai-nainte ca această mână Ce-ai pus-o tu în mâna lui Romeo Să poată întări alt legământ, Sau inima mea dreaptă să se-ntoarcă Cu viclenie de sperjur spre-un altul -Aceasta-aici le face lor dreptate! Deci dă-mi un sfat, dar dă-mi-l chiar acum, Din viața ta cea plină de-ncercări, -De nu, atunci pumnalul sângeros Va hotărî-nre soarta mea amară Și viața mea, de cumva anii tăi Cu-nțelepciunea lor nu vor găsi Cu cîinste-adevărată o scăpare. Deci vino-mi, dacă poți, în ajutor Cu sfatul tău, - de nu, mă voi ucide!

LORENZO

Oprește, fata mea! Întrezăresc Ca o nădejde, - dar aceasta cere

114

115

O faptă tot atât de disperată Ca și aceea ce-am vrea s-o-mpiedicăm. De simți tăria să te-omori mai bine, Decât să iei pe Paris de bărbat, Nu mă-ndoiesc că vei primi atunci Ceva ca moartea, tu ce ești în stare Spre-a rămâne cu cinstea nepătată, Să-mbrățișezi chiar moartea-adevărată. De ai curaj s-o faci, pot să te-ajut.

JULETA

Decât să iau pe Paris, poruncește-mi Să sar din vârful-acelui turn, să merg Pe drumuri cu tâlhari, să dorm cu șerpilor, Și-aruncă-mă-n cătușe printre fiare! Mă-nchide noaptea-ntr-un cavou cu oase Ce hure cu scăfârlă hidoasă; Cu putrede ciolane; poruncește-mi Să mă cobor, de vie, în mormânt; Mă-nfioram când auzeam acestea, -Dar tară groază, fără șovăire, Le-aș face, numai să rămân soția Fără prihană-a dulcelui meu soț!

LORENZO

Bun; du-te acasă veselă și spune Că iei pe Paris. Măine-i miercuri. Cată Să întocmești așa, ca mâine seară Să te-odihnești tu singură, și doica Să nu doarmă-n iatacul tău cu tine. Ia filtru-acesta, când te vei culca, Și dă pe gât tot suculei de ierburi; îndată vei simți atunci prin vine Un rece și adormitor fior... Iar pulsul tău va înceta de-a bate, Și nici răsuflă, nici căldura ta Nu vor vădi că mai trăiești; pe-obraji

116

Și buze trandafirilor vor păli Ca palida cenușă, și-o perdea Pe-a ochilor ferestre-ți va cădea, Ca moartea când închide zarea vieții, Tot trupul tău, lipsit de mlădiere Va-nțepeni-nghețat parc-ar fi mort... în starea aceasta, ca icoană-a morții, Vei aștepta tu douăzeci și patru De ceasuri și te vei trezi apoi Ca dintr-un somn ușor. Când mirele Veni-va dimineața să te strige Din așternut, tu zaci acolo moartă. Atunci - precum e datina la noi -Te-or duce-ntr-un sicriu descoperită, în rochie de mireasă, în cavoul Boltit în care dorm toți Capuleții... Tot într-o vreme, când te vei trezi, Romeo află-n scris de planul nostru Și-aleargă-aici. Noi așteptăm ca tu Să te deștepți și în aceeași noapte La Mantaua Romeo te conduce... Prin filtru-acesta scapi tu de rușinea Ce te-amenință, numai dacă teama Și nestatornicia femeiască Nu-ți vor slăbi curajul de-a-l sorbi.

JULBETA

O, da-mi-l! dă-mi-l! Și nu-mi mai vorbi De teamă.

LORENZO

Ia-l și mergi cu Dumnezeu, Fii hotărâtă. Eu trimit în grabă Scrisoare lui Romeo, printr-un frate, La Mantaua.

117

JULEETA

Iubire, dă-mi putere! Mă duc. Rămâi cu bine, scumpe tată! (*Pleacă*)

SCENA A II-A

O CAMERĂ ÎN CASA LUI CAPULET CAPULET, CONTESSA CAPULET, DOICA ȘI SERVITORII CAPULET

Să chemi toți musafirii scriși aici (*Servitorul pleacă*)

Băiete, mergi, tocmește-mi douăzeci De meșteri bucătari.

AL DOILEA SERVITOR

Lasă că n-o să capeți bucătari răi, Măria Ta.

Că eu am să-i văd întâi dacă știu să se lingă pe dește.

CAPULET

Ce fel de probă-i asta?

AL DOILEA SERVITOR

Hei, Măria Ta, prost bucătar ar fi acela care n-ar ști să-și lingă deștele! De aceea cel care nu știe, nu face parale pentru mine.

CAPULET

Haide, pleacă

(*Servitorul pleacă*)

E timpul scurt... și-o să lipsească multe. Ce este?... Fata mea e la duhovnic?

Da.

DOICA

CAPULET Bine. Poate el o va aduce

La calea dreaptă. E-o-ncăpățânată! (*Intră .Julieta*)

DOICA

O, ia priviți ce veselă se-ntoarce!

CAPULET Ei, diavol îndărătnic! Unde-ai fost?

JULIETA

Am fost acolo unde-am învățat Să-mi pară rău că m-am împotrivit Și ție și poruncii tale, tată, Și unde prea cucernicul părinte Mi-a spus să-ți cad supusă la picioare, Ca să mă ierți. O, iartă-mă, te rog, Voi fi de-aici-nainte-ascultătoare.

CAPULET

Trimiteți, spuneți contelui aceasta, Chiar mâine vreau să vă cunun.

JULIETA

Pe conte

L-am întâlnit la fratele Lorenzo; I-am arătat tot ce-o iubire castă îngăduie-n hotarul bunei creșteri!

CAPULET

Îmi pare bine; poți să te ridici...

Aceasta e cum trebuie să fie.

Aș vrea să văd numaidecât pe conte...

La naiba! Mergeți când vă spun și-i spuneți

Să vin-aici!

(*Pleacă un servitor*) Pe Dumnezeu] meu, S-ar cuveni să-i mulțumim cu **toții** Cucernicului, bunuJui părinte!

118

19

JULIETA

Hai, doică... vrei să vii-n iatac cu mine? Ajută-mi să vedem cam ce găteală M-ar prinde pentru ziua cea de mâine!...

CONTESA CAPULET

Nu-i încă joi. Mai este vreme încă...

CAPULET

Mergi, doică, mergi cu ea. Mâine facem nunta. (*Julieta și doica pleacă*)

CONTESA CAPULET

N-avem de toate și ne-apucă noaptea.

CAPULET

Ce-mi pasă! Am să fac pe dracu-n patru Să meargă strună. Lasă tu, nevastă, Nu duce grijă! Mergi la Julieta, Și-ajută-i la găteală, să se facă Frumoasă. Eu nu dorm în noaptea-aceasta, Eu fac pe gospodina astăzi... Hei! Picioar de om pe-aici?... Atunci mă duc Chiar eu la conte, să-l vestesc de-acum, Că mâine-i nunta... Parcă sunt mai sprinten De când și-a revenit în minți copila! (*Ies*)

SCENA A ffl-A

IA TACUL JULIETEI JULIETA ȘI DOICA

JULIETA

Da, da, toaleta asta-i mai frumoasă!... Fii bună, doică dragă, și mă lasă în astă seară singură, că știi Că trebuie mult să mă rog, ca cerul

Să fie-ndurător cu viața mea,

Ce, după cum știi tu, e zbuciumată

Și plină de păcat.

(*Intră contesa Capulet*)

CONTESA CAPULET

Ești ocupată? Nu ai nevoie de-ajutorul meu?

JULIETA

Nu, dragă mamă, am ales găteala Și tot ce-mi trebuiește ca mireasă. De nu te superi deci, te rog, mă lasă în astă seară singură, și ia Cu tine și pe doică, doar aveți Destule de făcut și toate-n grabă...

CONTESA CAPULET Tu culcă-te acum și dormi, că ai Nevoie de odihnă. Noapte bună.

(*Pleacă împreună cu doica*)

JULIETA

Adio, mamă. Știe Dumnezeu

De ne vom mai vedea! Ah, reci fiori
Mă furnică prin vine, ca și cum
Căldura vieții m-ar lăsa de-acum....
Să le mai strig, să mă mângâie?... Doică!
Nu! Ce sa cate-aici? Eu singură
Va trebui să-mi joc lugubra scenă.
Fiolă, vin'!... Dar dacă băutura
Aceasta n-ar avea nici o urmare?
Atunci m-ar duce mâni la cununie?
Nu, nu, aceasta nu: n-are să fie!
(Așează pumnul lângă ea)
Stai tu aici... Ce?... Dar dacă-i otravă,
Pe care-o pregăti cu viclenie

120

121

Călugărul, să mor, ca nunta asta
Să nu-l dezonoreze?... Da, mă tem
Că este-așa... Dar totuși nu se poate.
Căci pururi el trecu drept om cucernic.
Cum, însă, dacă eu, culcată-n groapă,
Mă voi trezi-nainte ca Romeo
Să vină să mă caute? Ce groaznic
E gându-acesta! N-am să mă înăbuș
în boltă, -n gura otrăvită unde
In veci nu intră aer sănătos?
Și de trăiesc, nu s-ar putea-ntâmpla
Ca moartea și cu noaptea, însoțite
De spaimile aceluia loc, cavoul
Boltit în care zac îngrămadite
De veacuri osemintele-ngropate
A tuturor străbunilor și unde
Sub giulgiul proaspăt încă zace Tybalt
însângerat, și unde, cum se spune,
La miezul nopții duhurile umblă:
Vai!... Vai! Se poate lesne întâmpla
Prea timpuriu să mă deștept, și-atunci
Mirosul greu și scrâșnetul asemeni
Cu-al mătrăgunei smulse din pământ,
Pe care muritorii când l-aud
înebunesc, - , o dacă-mpresurată
De spaima - atunci nu mi-aș ieși din minți,
Și cu un os al unui mort străbun
Nu mi-aș zdrobi nebunul creier... Parcă
Zăresc pe Tybalt înotând în sânge,
Și căutându-l pe Romeo... Stai!
O, Tybalt! Stai!... Așteaptă-mă, Romeo!
Romeo, beau în sănătatea ta!

(Se aruncă pe pat)

SCENA A IV-A O SALĂ ÎN CASA LUI CAPULET CONTESA CAPULET ȘI DOICA

CONTESA CAPULET Ia cheile și scoate cuișoare. Mi-au mai cerut curmale și gutui. (Intră Capulet)
CAPULET

Hai, dați-i zor! Cicoșul a cântat A doua oară! Clopotele sună Utrenia... E ceasul trei... Ia seamă La prăjituri, cucoană Angelico, Nu fă economie.

CONTESA

Haide, du-te

Și culcă-te odată, hai muierceo* Mă jur că mâine ai să fii bolnav, Că ai vegheat prea mult în noaptea asta.

CAPULET

Ce? Câte nopți n-am stat așa de veghe, Și n-am mai fost bolnav.

CONTESA

Știm noi c-ai fost un crai pe vremea ta: Veghez eu azi să nu-mi mai stai de veghe! (*Pleacă cu doica*)

CAPULET O, gelozie!

(*Trec servitori cu Irigări. lemne și coșuri*) Hei, băieți, ce-aduceți?

Muie

123

ÎNTÂIUL SERVITOR E pentru bucătar, Măria Ta!

Ce e, nu știu

(*Servitorul pleacă*)

CAPULET

Dați zor, dați zor! Băiete, adă câțiva Butuci uscați. Vezi caută pe Petre, El știe unde-s.

AL DOILEA SERVITOR

Știu și eu, stăpâne, Am și eu cap ca să găsesc butuci, Că Petre are altă treabă.

CAPULET

Bravo!

Bine-ai grăit! Fecior de lele! Hai, Te-oi face căpitan peste butuci! Pe legea mea, e ziuă! în curând Te pomenești cu contele că vine Cu muzică, c-așa spunea. I-auzi! (*Muzică afară*) Nevastă! Doică! N-auziți? Hei! Doică!

(*Intră doica*)

Treziți pe Julieta , și gătiți-o! Eu merg să țin pe contele de vorbă. Grăbiți-vă, că mirele-a sosit... Dați zor, m-ați auzit?

(*Pleacă*)

SCENA A V-A LA TACUL JULIETEI'- JULIETA, DOICA

DOICA

Stăpână! Ei! Stăpână! Julieto!

Ei, cum mai doarme! Mielușica mea!

Stăpână! Nu m-auzi tu, somnoroaso? Odorul, suflete Iul meu! Mireasă! Ce?... Nu răspunde? Vrei să te răzbuni, Să dormi-nainte preț de-o săptămână, Că noaptea următoare știu eu bine Că nu te lasă Paris să mai dormi! O, Doamne, iartă! Maică preacurată! Cum doarme mai frumos ca niciodată! Dar trebuie s-o scol... Stăpână dragă! Stăpână! Nu lăsa pe domnul conte Să te găsească-n pat! Că vine singur Să te deștepte; zău, nu crezi?... Ce-i asta? Ce?... îmbrăcată și culcată iar?... Vai mie! Vai! Săriți, săriți! E moartă! O, zi de jale! Ce m-am mai născut? Aduceți spirt! Stăpâne! Doamnă! Doamnă! (*Intră contesa Capulet!*)

CONTESA CAPULET Ce-i larma asta?

DOICA

Zi nenorocită!

CONTESA

Ce-i?

DOICA

Uite-o! Uite-o! O, amară zi!

CONTESA

Vai mie! Fata mea, viața mea! Vino-ți în fire, altcum mor cu tine! Vai, ajutor! Vai, cheamă ajutor!

CAPULET (*Intră*) Ce zăboviți? Aduceți mai degrabă Pe Julieta... Mirele întreabă...

124

125

126

ium ut, vai!

CONTESA O, vai! O, vai! E moartă, moartă, moartă!

CAPULET

Ce?... Stați s-o văd... vai nouă, e-nghețată. Vai, sângele i-a stat și trupu-i rece. Vai, de pe-aceste buze a zburat De mult căldura vieții! Moartea zace Asupra ei, ca gheața timpurie Pe cea mai albă floare din câmpie. Vai, ceas amar! Nenorocit ce sunt!

O zi nenorocită!

DOICA

CONTESA

Ceas amar!

CAPULET

Ah, moartea ce mă face să o plâng, îmi leagă limba și-mi închide gura! (*Intră fratele Lorenzo cu contele Paris, Petru și muzicanți*)

LORENZO

E gata de biserică mireasa?

CAPULET

Amar de noi! E gata să se ducă Spre-a nu se mai întoarce niciodată... O, dragul meu, chiar în ajunul nunții Mireasa ta a fost, cum vezi, peșită De-al morții înger. LI îi este mire, El mi-a luat copila și eu mor, Și-i las și trup și viață, totul, morții.

PARIS

O, am tânjit așa de mult de dorul Acestei dimineți, ca să-mi arate Asemenea priveliște?

CONTESA

Fatală! Blestemată, neagră zi!

O, ceasul cel mai rău! Doar un copil,

Doar unul, biet copil ce mă iubea,

Atâta bucurie, mângâiere,

Și moartea crudă mi-l răpi din față.

DOICA

O, zi de jale, of, ce zi de jale!

Cum mi-a fost dat să văd o zi ca asta!

Ce zi, o, doamne, zi afurisită!

Of, cea mai neagră zi! O, zi de jale!

Of, zi de jale!

PARIS

Înșelat, jignit,

Hulit, sfârmat și despărțit! O, moarte, De tine înșelat. Zdrobit prin tine, Prin tine, crudo, crudo, prăbușit! O, viață, o, iubire... Nu: iubire în moarte!

CAPULET

Ofilită, torturată, Batjocorită, stinsă, spulberată! O, zi cumplită! Pentru ce-ai venit Spre-a ne ucide bucuria noastră? Copilul meu - ba nu, sufletul meu, Copilul meu în groapă, vai, în groapă! Cu ea norocul meu întreg se-ngroapă!

127

LORENZO

O, pace vouă, oameni buni, luați seama! O pierdere nu se îndreaptă dacă Vă pierdeți mintea. Cerul ca și voi Avea o parte-n tata cea frumoasă: Acum ea-i a Cerului cu totul, Și-atât mai bine este pentru ea. Voi n-ați putut opri să nu ia moartea Ce-a fost al vostru, însă cerul ține În viața veșnică ce-a fost a lui. Voi ați dorit doar propășirea ei, Dorința voastră cea mai-naltă-a fost Să o vedeți mai sus, și-acuma plângeți Când ea este mai sus chiar decât norii, Atât de sus cât este cerul însuși! Ce rău iubiți voi pe copila voastră De-nnebuniți văzând că e mai bine. Nu este bine măritată-aceea Care trăiește mult timp măritată, Cu mult mai bine măritată este Acea ce moare tânără mireasă. Veniți și presărați acest cadavru Cu rozmarin, și, cum e obiceiul, Duceți-o la biserică-mbrăcată În mândra ei podoabă de mireasă. Deși să plângem poruncește firea, De-a firii lacrimi mintea râde numai.

CAPULET

Vai, toate pregătirile de nuntă

Se schimbă în alai de-ngropăciune,

În loc de strune clopote-au să sune,

În loc de veselie jale-amară,

Și bocete, nu cântece de nuntă,
Cununa de mireasă-mpodobește
O moartă, - toate și-au schimbat menirea!

LORENZO

Signore, du-te... Mergi cu dânsul, doamnă. Și dumneata, sir Paris. Fiți toți gata Să însoțiți pe moartă la mormânt. Nu mai stârniți a cerului mânie, Ci vă plecați voinței prea înalte!

(Capulet, contesa Ca puiet, Paris și Lorenzo pleacă)

ÎNTÂIUL MUZICANT

Pe cîntea mea, putem să ne strângem diblele* și să ne cărăm de-aici.

DOICA

Da, oameni buni, plecați, puteți pleca, Vedeți și voi că-i jale multă aici. *(Pleacă)*

AL DOILEA MUZICANT

Da, poate să se îndrepte lucrurile.

PETRE

O, muzicanți, muzicanți! Cântați-mi «Veselă inimioară», O, dacă mă iubiți, cântați-mi «Veselă inimioară»!

ÎNTÂIUL MUZICANT

De ce «Vesela inimioară»?

PETRE

Fiindcă, o, muzicanți, și inima mea cântă: «Mi-e plină inima de dor și jale». O ziceți ca să-mi mai treacă de supărare. Ori un prohod vesel.

AL DOILEA MUZICANT

Nu cântăm noi prohod. Nu-i vreme de cântat acum!

PETRE

Nu vreți, carevasăzică?

"Dibla, dible: scripcă. vioară (pop.).

128

129

MUZICANȚII

Nu.

PETRE

Atunci am să vă dau eu vouă.

ÎNTÂIUL MUZICANT Ce-ai să ne dai?

PETRE

Nu bani, pe legea mea, am să vă tratez ca pe niște lăutari de crâșmă.

ÎNTÂIUL MUZICANT

Și eu pe dumneata ca pe-un rîndaș.

PETRE

Atunci am să pun satârul de rîndaș pe căpățâna dumitale. Am să vă trag eu vouă niște *fa-uh* și *sol-uri* pe spinare! Notați-vă asta!

ÎNTÂIUL MUZICANT Dacă ne tragi fa-uri și sol-uri, dumneata ne vei nota pe noi.

AL DOILEA MUZICANT

Vă ră, te rog, satârul și scoate spiritul, dacă-l ai.

PETRE

Nu vă jucați cu spiritul meu, căci e de fier... dar răspundeți-mi ca oamenii:

«Când inima-i pătrunsă de durere, Când sufletul și gândul ți-e pustiu, Tu, muzică, cu glasul argintiu...»

De ce cu «glasul argintiu»? De ce cu glasul ei de argint? Ce zici tu, Simion Strună?

ÎNTÂIUL MUZICANT Ei, asta-i! Fiindcă argintul sună dulce.

130

PETRE

Ești un dobitoc! Ce zici tu, Vasile Cobză?

AL DOILEA MUZICANT

Eu zic cu «glas argintiu», fiindcă muzicantul cântă pentru arginți.

PETRE

Și tu ești un dobitoc! Ce zici tu, Ion Scripcă?

AL TREILEA MUZICANT Să mă bată Dumnezeu, nu știu ce să zic.

PETRE

Vă cer iertăciune. Voi ați venit aici să cântați. Răspund eu în locul vostru. Se zice «muzică cu glas argintiu», deoarece muzicanții nu capătă aur pe muzica lor.

«Tu, muzică cu glasul argintiu Aduci degrabă dulce mângâiere...» (Pleacă)

ÎNTÂIUL MUZICANT Cine-o fi blestematul ăsta?

AL DOILEA MUZICANT

Să-l ia dracul! Haidem să așteptăm afară c praznicul.

convoiul și să pândim

(Pleacă)

ACTUL V

SCENA I

O STRADĂ ÎNMANTUA INTRĂ ROMEO

ROMEO

De pot să cred a somnului oglindă

Măgulitoare, visurile mele

Vestesc o bucurie-apropiată.

Ușor pe tron stă domnul meu, Amorul.

Mă-nalț-un duh necunoscut, cu gânduri

Voioase astăzi. Se făcea că vine

Iubita mea și eu sunt mort. - O, vis

Ciudat, ce face morții să gândească! -

Sărutul ei îmi dete-atâta viață,

Că m-am sculat din morți, ca împărat.

O, inimă, ce dulce poate fi

Iubirea care-o ai, când umbra ei,

Chiar ea, e-așa bogată-n desfătare!

(Intră Baltazar)

Ah, Baltazar, ce-i nou pe la Verona? N-aduci nici un răvaș de la Lorenzo? Soția mea ce face? Tatăl meu E bine? Julieta-i sănătoasă? Te-ntreb din nou, căci rău nu poate fi Când Julietei mele-i merge bine.

BALTAZAR

Îi merge bine, vai, și toate-s bune. În cripta-i seculară doarme trupul Și sufletul trăiește-acum la îngeri.

Văzui când au culcat-o în cavou Și-am alergat aici să te vestesc;

Stăpâne, iartă-mi vestea ce te doare, Căci tu mi-ai dat această-nsărcinare.

ROMEO

Așa?... Ei bine, vă desfîd, o, stele!... Știi unde stau... te rog, te du și-mi adă Cerneală și hârtie și pe urmă Tocmește cai: doresc să plec la noapte!

BALTAZAR

Mă iartă, nu te pot lăsa, stăpâne! Ești palid și-ncruntat și ochii tai Lucesc parcă prezic nenorocire.

ROMEO

Taci, tu te-nșeli. Fă după cum ți-am spus; N-ai deci nici un răvaș de la Lorenzo?

Nimic stăpâne!

BALTAZAR

ROMEO

Nu face nimic, Mergi și tocmește cai... viu în curând.

(Baltazar pleacă)

Da, Julieto, voi dormi la noapte Cu tine-alături. Să găsim mijlocul! O, gând nenorocit, ce iute intri în sfatul celor deznădăjduiți! Îmi vine-n minte un sărman spiței* Ce stă pe-aici pe-aproape... L-am văzut Mai ieri. Zdrențos și istovit de lipsă, Cu fruntea încrețită, se pleca Să strângă buruieni; privirea lui Era buimacă, fața scofâlcită.

Spițer. (pop.) farmacist.

în prăvălia lui sărăcăcioasă Sta atârnată de tavan o broască Țestoasă, - un crocodil umflat cu paie, Și piei de pești diformi; în galantar Cutii de șarpe, oale verzi, bășici, Semințe vechi, păpuși de sfori și alte Mici mărunțișuri puse să ia ochii. Când am văzut atâta sărăcie, Mi-am zis: de are cineva nevoie Să ia otravă - a căreia vânzare E pedepsită-n Mantua cu moartea -E-aici un mizerabil* ce i-ar vinde! O, gândul meu mi-a presimțit nevoia, Și nevoiașul ăsta-mi vinde-otravă. Pe cât mi-aduc aminte, asta-i casa; Dar azi e sărbătoare, cerșetorul își ține-nchisă bolta**... Hei, spițer! Spițerule!

SPIȚERUL

Cine mă strigă?

ROMEO

Vino,

Aici, creștine! Văd că ești sărac. Na patruzeci de galbeni, sunt ai tăi; Și dă-mi o doză de otravă, dar Așa de tare ca s-alerge iute Prin toate vinele, și cel sătul De viață, care-o bea, să cadă mort, Și pieptu-i să gonească răsuflarea Așa grăbit cum pulberea aprinsă Străfulgera dintr-un gâtlej de tun.

■ *Mizerabil*: (aici) om care trăiește în sărăcie cruntă, în mizerie; om foarte sărac.

nenorocit. * *Boltă*: (reg.) prăvălie, dugheană.

SPIȚERUL

Eu am ăst soi de-otravă ucigașă, Dar Mantua cu moartea pedepsește Pe-oricine-o vinde.

ROMEO

Ești așa sărac

Și nevoiaș, și te mai temi de moarte? Pe-obrajii tăi stă scrisă foamea; lipsa Și grijile ți se citesc în ochi, Și zdrențe și păcate duci în spate, Nici legile, nici lumea nu ți-s prieteni, Nici legi nu sunt pe lume să te facă Bogat! Deci calcă legile și ia!...

SPIȚERUL

Mizeria mă face să primesc, Și nu voința mea.

ROMEO

Mizeriei, Și nu voinței tale îi plătesc.

SPIȚERUL

Deci pune-aceasta-n orice băutură Și-o soarbe: și, dac-ai avea tărie Cât douăzeci, tot te-ar da gata-ndată.

ROMEO

I-ați aurul, otravă mult mai rea A sufletelor, care-n lumea-aceasta Scârboasă face mult mai multe crime Ca biata-ți marfa, ce s-o vinzi n-ai voie. Otravă et/îți vând și nu tu mie! Rămâi cu bine, cumpără-ți mâncare, Și te hrănește. Leac întăritor, Și nu otravă, vin și mă-nsoțește

134

135

La groapa Julietei mele scumpe: Acolo am nevoie eu de tine! (*Pleacă*)

SCENA A II-A

CHILIA LUI LORENZOLA VERONA FRA TELE LORENZO, ERA TELEIOAN

IOAN

Ei, sfinte frate franciscan*! Deschide! (*Apare Lorenzo*)

LORENZO

Acesta-i glasul fratelui Ioan. Bine-ai venit din Mantua. Ce zice Romeo? Dacă scrie, dă-mi răvașul.

IOAN

M-am dus să-mi iau tovarăș pe un frate Desculț din tagma noastră, care-aci Grijește pe bolnavii din oraș; Am dat de el, dar străjile cetății Ne-au bănuț c-am cercetat** o casă De-o molimă urâtă bântuită, Și ne-au oprit; nu ne-au lăsat să trecem. Deci n-am putut s-alerg la Mantua.

LORENZO

Și cine-adus răvașul lui Romeo?

IOAN

Îl am aci - nu l-am putut trimite... Nici n-am găsit un om să ți-l aducă, Așa de mult se tem de ciumă, toți...

* *Franciscan*: călugăr catolic din ordinul înființat de Francisc de Assisi în secolul ui

XH-lea. ** *A cerceta*: (aici) a vizita, a frecventa (pop.).

LORENZO

Ce nenoroc!... Pe sfântul nostru ordin! Scrisoarea nu-i un lucru de nimic, E ceva grav și foarte serios, Zăbava poate fi primejdioasă... Mergi, frate Ioane, caută un drug De fier, și-l adă în chilia mea...

IOAN

Mă duc și ți-l aduc îndată, frate!

LORENZO

Acuma cată singur să cobor în criptă! În trei ceasuri se deșteaptă Copila cea frumoasă și, firește, Mă blestema pe mine că Romeo N-a fost vestit de cele petrecute, îi scriu din nou acum la Mantua, Și-o țin la mine-ascunsă, pân' să vie Romeo... O, sărmană moartă vie, Ce zaci acolo la un loc cu morții! (*lese*)

SCENA A III-A

UN CIMITIR CU CRIPTA CAPULETILOR (*Intră Paris .fi pajul său cu flori și o torță*)

PARIS

Dă-mi torța, băiețaș, și stai deoparte. Nu... stinge-o: vreau să nu mă vadă nimeni. Ascunde-te colea, sub chiparoși, -Și ține-urechea de pământ lipită... Astfel nici un picior nu poate trece Prin cimitirul ăsta cu pământul Surpat și măcinat de-atâtea gropi, Ca tu să nu-l auzi. Atunci sa-mi șuieri, Ca semn c-auzi că e ceva pe-aproape... Dă-mi florile și fă precum ți-am spus...

136

137

PAJUL

Mi-e groază singur să rămân aci, în cimitir, dar am să-mi fac curaj... (*Se depărtează*)

PARIS

O, tu-ntre flori cea mai frumoasă floare, Acum aci-ntre pietre-i a ta casă, Cu flori presar eu patu-ți de mireasă Și te stropesc cu lacrimi amare; în fiecare noapte voi uda Mormântul tău și-n veci nu te-oi uita.

(*Pajul șuieră*)

Băiatul dă un semn: e cineva... O, ce picior nelegiuit cutează Să calce-aicea noaptea, să-mi jignească Evlavia durerii și-a iubirii? -Ce văd? O torță! - Noapte-ascunde-mă O clipă!

(*Se retrage în umbră. Intră Romeo cu Baltazar*)

ROMEO

Dă-mi hârlețul, dă-mi și drugul. -

Acest răvaș, tu, mâine-n zori să-l duci

La tatăl meu. Dă-mi torța și ascultă:

Orice auzi ori vezi, rămâi departe;

Și nu mă întrerupe-n ce voi face...

Eu mă cobor în acest pat al morții

Ca să mai văd o dată fața ei,

Dar și să scot din degetul ei mort

Un scump inel, de care am nevoie.

Acuma pleacă. Dar dacă te-ntorci,

Spre-a mă pândi ce fac, pe Dumnezeu! -

Te sfâșii în bucăți și am să samăn

Cu tine cimitirul ăsta lacom!

E-un ceas cumplit, și mai cumplit mi-e gândul,

Mai fioros ca tigrul însetat

Și mai nebun ca marea-nluriată!

138

BALTAZAR

Mă duc, stăpânul meu, să nu te tulbur.

ROMEO

Atunci mi-ești prieten! Ține, dragul meu! Fii fericit și mergi cu Dumnezeu!

BALTAZAR

(*Aparte*)

Oricum ar fi, mă țin ascuns pe-aproape. Nu pot să-l las; privirea-i mă-nspăimântă. (*Se depărtează*)

ROMEO

O, gură hâdă, pântec negru-al menții, Ce-ai înghițit ce-a fost mai scump pe lume, îți voi căsca deci putredele-ți falei Și-n ciuda ta te-ndop cu hrană nouă! (*Deschide mormântul*)

PARIS

A, surghiunitul Montague, semețul Ce-a omorât pe vărul Julietei! Se crede că de-aceea mândra floare

S-a stins, și el acum mai vine aci Să pângărească până și pe morți? îl prind pe loc!

(înaintează) Oprește, Montague,

Pornirea-ți făr' de lege! Vrei să-mpingi Și dincolo de moarte răzbunarea? -Nemernic surghiunit, te arestez. Urmează-mă, tu trebuie să mori!

ROMEO

Da, trebuie: de-aceea vin aci! Nu ispită pe-un deznădăjduit,

139

O, tinere! Fugi, lasă-mă. Gândește

La morții ăștia toți și te-nspăimântă!

Nu, tinere! Te rog nu-ngrămădi

Pe capul meu o nouă fărdelege:

Nu-mi ațâța mânia! Du-te, du-te!

Pe Dumnezeuul meu, tu-mi ești mai drag

Ca mine însumi, eu, care-am venit

Aci să-mi pun sfârșit vieții. Du-te,

O, mergi, aci nu poți rămâne viu...

Te du și povestește mai târziu

Că un nebun milos ți-a spus să fugi.

PARIS

N-am zor de mila ta. Te arestez Aci ca pe un făcător de rele!

ROMEO

Ia seama, nu mă îndârji, copile!

PAJUL

Se bat! O, Doamne! Merg să chem străjerii! *(Pleacă)*

PARIS

Mor... *(Cade)* Dacă ești milos deschide cripta Și lângă Julieta să mă culci. *(Moare)*

ROMEO

Pe Dumnezeu, te-ascult. Să-l văd la față! E vărul lui Mercutio, sir Paris. Ce-mi spuse servitorul adineauri, Când creieru-mi nebun nu lua aminte? Că Paris, mi se pare, trebuia Să ia pe Julieta... El mi-a spus-o, -Ori am visat aceasta? Cum? Sau poate în nebunia mea, când el vorbea

140

De Julieta, - eu am născocit-o? Dă-mi mâna ta, tu care-ai fost înscris Cu mine-n cartea neagră a restriștei... Te voi culca-ntr-o groapă glorioasă... O groapă? Nu... o casă de lumină, O, tinere ucis! Căci Julieta zace Aci, și frumusețea ei prefăce Această criptă-ntr-o măreață sală... Mort zaci aci, înmormântat de-un mort! *(Așează pe Paris în mormânt)* De câte ori nu-s oamenii mai veseli în pragul morții! Veghetorii spun Că-i cel din urmă fulger al vieții! Cum aş putea numi aceasta fulger? O, inimă, soție scumpă! Moartea Care ți-a supt balsamul răsuflării, N-a izbutit să-ți piardă frumusețea, Nu ești înfrântă: flamura de purpur A frumuseții joacă pe obrazul Și gura ta, și moartea se sfiește Să-și desfășoare palidul ei steag! Tu, Tybalt, zaci în giulgiul sângerat, Acolo? - Ce-aș putea eu pentru tine Să fac mai mult, decât cu-această mână, Ce tinerețea ta a secerat-o, La rândul meu să secer tinerețea Aceluia ce-a fost dușmanul tău? O, iartă-mă... Tu, dulce Julieta! De ce-ai rămas așa frumoasă încă? Să cred că moartea cea imaterială E-namorată, că hidosul monstru Uscat te ține-aci, la întuneric, Să fii iubita lui? Mă tem de-aceasta, Și nu te voi mai părăsi în veci, Și-n veci n-am să mai plec eu din castelul Acestei dese nopți: aci rămân Cu râmele ce-s slujnicele tale!

141

Aci mi-aștern eu patul cel din urmă, Și de pe trupul obosit de viață Voi smulge jugul stelelor fatale... Ochi, mai priviți-o cea din urmă oară! O, brațe, cea din urmă-mbrățișare! Și, gură, poarta sufletului meu, Pecetluiește cu o sărutare Eternul târg cu moartea răpitoare! Vin' călăuz-amară, vin' cârmaci Nesuferit, vin', disperat pilot, Și-azvârle-odată, sfărâmând de stâncă Sărmana-ți barcă... Iată-mă-s, iubito!

(Bea)

O, bunule spițer! ce repede Lucrează băutura ta... Mi-a fost De-ajuns o sărutare, ca să mor.

(Moare)

(Din cealaltă parte a cimitirului intră fratele Lorenzo cu o lanternă, un drug și o lopată)

LORENZO

Ajute-mi San Francisc! De câte ori Bătrânele-mi picioare-n noaptea asta Nu s-au lovit de gropi... Cine-i acolo?

BALTAZAR

Om bun și care te cunoaște.

LORENZO

Domnul

Cu tine! Spune-mi, bunul meu prieten, Ce torță-și împrumută în zadar Lumina ei acolo viermilor Și-
acelor cranii oarbe... Mi se pare Că arde-n cripta Capuleților.

142

BALTAZAR

Da, sfinte, și stăpânul meu e-acolo. El ți-e prieten.

LORENZO

Cine e?

BALTAZAR

Romeo!

De când?

LORENZO

BALTAZAR

De-o jumătat' de ceas întreagă.

LORENZO

Hai să intrăm în criptă!

BALTAZAR

Nu cutez!...

Stăpânul meu mă știe dus de mult, Și m-a amenințat să mă omoară, Dac-aș rămâne să-l pândesc.

LORENZO

Prea bine!

Mă duc eu singur!... Groaza mă cuprinde. Mă tem cumplit de-o grea nenorocire...

BALTAZAR

Pe când dormeam aci, sub chiparoși, Visam că domnul meu lupta c-un altul, Pe care apoi l-ucise
domnul meu.

LORENZO (*înaintează*) Romeo! vai!... Ce-s petele de sânge Pe lespedea din pragul astei cripte?

143

Ce vor aceste spade care zac Fără stăpân și picurând de sânge Aci-n locașul păcii ? - O, Romeo! (*latră
în moi mâni*)

Romeo, palid! - Cine încă? Paris? Scăldat în sânge?... O, ce groaznic ceas Pricinui năpasta!... Ah,
copila Se mișcă...

(*Julieta se deșteaptă*)

JULIETA

O, prea bunule părinte! Știu bine cum ar trebui să fiu Și sunt chiar... Unde e Romeo-al meu? (*Un
zgomot din mormânt*)

LORENZO

S-aude larmă... Vino fata mea, Și fugi, o, fugi din așternutul morții, Al molimii și-al somnului silit!
Puteri mai-nalte, mai presus de noi Zădărnici-ă tot ce-am pus la cale, O, vino, vino! soțul tău e-aci,
Mort lângă pieptul tău. Paris de asemenea! O, vino, te voi duce într-un schit De sfinte mai ce. Nu mai
pierde vremea Cu întrebări, că vine straja. Haide, Copila mea... Nu pot să mai rămân. (*Pleacă*)

JULIETA

Mergi, pleacă - eu rămân. Ce-i asta-aci? O cupă-n mâna lui Romeo-al meu? Otravă, văd, i-a **fost**
sfârșitul grabnic. O, răule! De ce-ai sorbit-o toată Și nu-mi lăsași măcar un strop? Pe buze Să te sărut,
ca poate-a mai rămas

Pe ele-o picătură de otravă

Ce mi-o da moartea-n veci vindecătoare!

(*îl sărută*) E caldă gura ta!...

STRAJA (*Afară*) Ia-o-nainte, Băietе! încotro?

JULIETA

O, Doamne! zgomot?... Degrabă dar! Pumnal bine venit!

(Apucăpumnalul lui Romeo) Rămâi - aci, și lasă-mă să mor... (Se înjunghie) (Străjerii intră cu pajul lui Paris)

PAJUL Aci e locul, unde arde torța.

ÎNTÂIUL STRĂJER Pământu-i plin de sânge; cercetați Prin cimitir vreo câțiva dintre voi, -Și arestați pe-oricine veți găsi.

(Câțiva străjeri pleacă) O, ce-mi văd ochii! Conte acic ucis, și Julieta-n sânge caldă Și moartă-a doua oară, ea ce fuse De două zile îngropată-aci! Plecați, vestiți pe ducele, treziți Pe Capulet și alergați de grabă La Montague! Voi ceilalți, căutați! *(Pleacă alți străjeri)* Vedem cu ochii tot ce s-a-ntâmplat, Dar pricina o vom alia pe urmă!

(Vin câțiva străjeri cu Baltazar)

144

145

>

AL DOILEA STRĂJER

Aci e servitorul lui Romeo, L-am prins în curtea schitului.

ÎNTÂIUL STRĂJER

Opriti-l, Pân' la sosirea ducelui.

AL DOILEA STRĂJER

Aci

E un călugăr, care plânge, geme Și tremură. I-am smuls din mâini hârlețul Și târnăcopul, când trecea spre schit.

ÎNTÂIUL STRĂJER Acestea-s semne compromițătoare! Opriti și pe călugărul acesta!...

(Intră ducele cu suita)

DUCELE

O, ce nenorocire timpurie Ne tulbură odihna dimineții?

(Intră Capulet, contesa Capulet și alții)

CAPULET Ce țipă lumea-afar' așa de tare?

CONTESA CAPULET

Pe uliți lumea strigă «Julieta» «Romeo», «Paris»; - oamenii aleargă Toți, lărmuind, spre mausoleul nostru.

DUCELE

Ce groază ne-nfioară-aci auzul?

ÎNTÂIUL STRĂJER Măria Ta, mort zace-aci Ssir Paris; Romeo, mort și el... și Julieta,

Cea moartă mai-nainte, caldă încă, Abia acum ucisă...

DUCELE

Cercetați,

Cătați, și puneți mâna pe făptașii Acestor crime!...

ÎNTÂIUL STRĂJER

Aci e un călugăr Și pajul lui Romeo. S-au găsit La amândoi unelte ce slujesc La dezgroparea morților...

CAPULET

O, Dumnezeule! Nevastă, uite, Copila noastră sângere! Pumnalul S-a rătăcit - și teaca-i goală zace Pe spatele lui Montague și el S-a rătăcit la sânul fetei noastre!...

CONTESA CAPULET

Vederea asta-mi cheamă bătrânețea Ca dangătul de clopote la groapă!

(Intră Montague și alți)

DUCELE

Hai, Montague, te-ai mânecat* devreme Să-ți vezi copilul și moștenitorul Devreme secerat aci!

MONTAGUE O, duce!

Soția mea muri în noaptea-aceasta, De jale după fiul surghiunit...

^{A sem}_{ec}: (pop.) a se scula **dis-de-dimineță, a**

146

porni la dnm. a pleca.

147

Ce nou necaz se prăbușește-asupra Bătrânilor mei ani?

Și vei vedea!

DUCELE

Privește-acolo

MONTAGUE Copil nesocotit!

O, ce te-a-mpins spre groapă înaintea Bătrânului tău tata?

DUCELE

Zăvorește-ți

Blestemul încă, până lămurim Acest mister și-i vom afla izvorul... Atunci am să mă fac conducătorul Necazurilor voastre, și vă duc La moarte chiar. Dar pân-atunci tăceți Și-ngăduiți ursita rea să fie Răbdării roabă... Și acum să vie în fața mea acei ce-s bănuți.

LORENZO

Asupra mea, cel mai neputincios, Cad toate bănuielile, căci vremea Și locul, mai ales, sunt împotriva-mi; Vin dar să mă părăsc și să mă apăr, Ca acuzat și-acuzator eu însumi!

DUCELE

Deci spune fără-nconjur tot ce știi.

LORENZO

Voi spune tot pe scurt, căci răsuflarea Nu-mi dă răgaz să fiu prea lung la vorbă. Romeo, mort aci, era bărbatul

Legitim al frumoasei Juliete,

Și Julieta, moartă-aci, era

Soția credincioasă-a lui Romeo.

Eu-i cununasem. Ziua nunții lor

Fu ziua cea din urmă-a lui Tybalt,

Al cărui timpuriu sfârșit goni

Pe tânărul Romeo în surghiun...

Și Julieta după el jelea,

Nu după văr... Voi, spre-a-i goni durerea,

O logodirăți, vrând s-o măritați

Cu nobilul sir Paris, cu de-a sila;

Atunci la mine alergă copila

Cu ochii rătăciți și mă rugă

Să-nlătur cununia-aceasta nouă,

De nu, m-amenință că se omoară:

Eu, sfătuit de arta mea, i-am dat

Atuncea un narcotic... ce-și avu

Urmarea lui, precum o prevăzusem,

Și-o adânci-ntr-un somn asemenea morții.

I-am scris tot într-o vreme* lui Romeo

Să vină-aci-n această noapte-a spaimei,

S-o scoatem din mormântu-i de-mprumut,

Când va pieri puterea băuturii...

Dar fratele Ioan, ce-avea să ducă

Răvașul, fu oprit de-un accident,

Și mi-l aduse înapoi ieri seara...

Atunci m-am dus eu singur pe la ceasul

Când trebuia să-și vina ea-n simțiri,

S-o dezrobesc din hruba strămoșească,

Vrând s-o ascund la mine în chilie

Pân' voi putea trimite la Romeo.

Dar când sosii o clipă mai-nainte

De-a se trezi, zăceau morți fără vreme**

Măritul conte Paris și Romeo

Tot într-o vreme: (pop.) totodată, în același timp. ** *Fără vreme.* înainte de vreme, prematur (pop.); (aici) de curând.

148

149

Cel credincios. Acum ea se deșteaptă: Eu o-mplorai să plece și să-ndure A cerului mânie cu răbdare.

Atunci un zgomot mă goni afară Din criptă. Ea, în deznădejdea ei, Nu vru să mă urmeze, și-și făcu Cu mâna sa, pe cât se pare, seama... Atâta știu. Cât despre cununie, Știa și doica... Dacă am vreo vină, Jertfiți-mi, duce, zilele bătrâne, C-un ceas mai înainte vremii și Cu toată-asprimea dreptei judecăți.

DUCELE

Te știm cu toții om curat și sfânt... Dar unde-i servitorul lui Romeo? Ce spune el?

BALTAZAR

Eu mi-am vestit stăpânul De moartea Julietei: și Romeo Porni în goana calului atunci Din Mantua, și a venit aci In locu-acesta, la acest mormânt... Răvașul care-l am aci mi-l dete Să-l duc la tatăl său, iar el intră în hrubă, și m-amenință cu moartea, De nu mă duc, și de nu-l las acolo...

DUCELE

Răvașul dă-mi, să văd ce scrie-n el. Dar unde-i pajul ce-a chemat străjerii? Băiete, spune, pentru ce-a venit Și ce-a făcut aci stăpânul tău?

PAJUL

Venise să presare flori pe groapa Miresei lui și, cum mi-a poruncit

150

Să stau deoparte, m-am supus poruncii. Când iată că un om, c-o torță-n mână, Veni să spargă hruba și stăpânul-mi îndată trase spada-n contra lui, Și-atunci am alergat să chem străjerii.

DUCELE

Scrisoarea întărește tot ce-a spus Călugărul. El spune-amorul lor Și vestea despre moartea Julietei; Mai scrie-apoi c-a cumpărat otravă De la un biet spițer, și că se duce Cu ea, să moară lângă Julieta! Ce ziceți voi acum, dușmani de moarte? Ei, Capulet! Ei, Montague! Vedeți Ce greu blestem pe ura voastră zace, Cum Dumnezeu vă bate prin iubire! Și eu pierdui, c-am fost prea lăsător, Vreo două rude, și pe toți ne dor Urmările acestei uri haine...

CAPULET

O, frate Montague, dă-mi mâna ta! E zestrea fiicei mele. Nu-ți pot cere Mai mult.

MONTAGUE

Eu însă pot să-ți dau mai mult: O statuie de aur îi voi pune; Atâta vreme, cât va să răsunе în lumea-aceasta al Veronei nume, Să nu mai fie-alt monument pe lume Cum e al credincioasei Juliete.

CAPULET

La fel de scump cu-al credincioasei fete Va fi și-al lui Romeo, ș-or sa fie

151

Alături împreună pe vecie, Sărmane jertfe ale urii noastre!

DUCELE

Vom mai vorbi de-aceste mari dezastre. Această zi aduce-o pace sumbră; Trist soarele și-ascunde fața-n umbră. De judecată n-o să scape nime: Va fi iertat sau pedepsit cu-asprime Tot insul după vina sa; căci nu-i Nici în povești mai mult prilej de jale Decât în trista întâmplare-a lui Romeo și a Julietei sale!.¹

(Pleacă toți)